

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA EVROPSKÉ INTEGRACE

Možnosti předfinancování investičních projektů podnikatelských subjektů prostřednictvím
strukturálních fondů Evropské unie

Possibilities for Pre-financing of Entrepreneurial Investment Projects through
EU Structural Funds

Student: Lenka Kočurová

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Lukáš Melecký

Ostrava 2012

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra evropské integrace

Zadání bakalářské práce

Student: **Lenka Kočurová**

Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa

Studijní obor: 6210R004 Eurospráva

Specializace: 02 Eurospráva

Téma: Možnosti předfinancování investičních projektů podnikatelských subjektů prostřednictvím strukturálních fondů Evropské unie
Possibilities for Pre-financing of Entrepreneurial Investment Projects through EU Structural Funds

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Regionální politika a strukturální fondy Evropské unie
3. Bilanční charakteristika zdrojů financování investičních projektů v podmínkách České republiky
4. Programy bank na podporu financování projektů ze strukturálních fondů Evropské unie
5. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Seznam příloh

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

BOHÁČKOVÁ, Ivana a Magdalena HRABÁNKOVÁ. *Strukturální politika Evropské unie*. Praha: C. H. Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-111-6.

VALACH, Josef. *Investiční rozhodování a dlouhodobé financování*. 3. vyd. Praha: Ekopress, 2010. 513 s. ISBN 978-80-86929-71-2.

ŠEVČÍK, Pavel et al. *Jak získat peníze od státu, bank a EU aneb receptář podpor, dotací, záruk a úvěrů pro podnikání a investování*. Praha: NEWFINANCES, 2004. 448 s. ISBN 80-903354-1-1.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Lukáš Melecký**

Datum zadání: 25.11.2011

Datum odevzdání: 11.05.2012

prof. Ing. Karel Skokan, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Místopřísežně prohlašuji, že jsem bakalářskou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně.

V Ostravě dne 10. května 2012

.....
Lenka Kočurová

Poděkování

Děkuji vedoucímu mé bakalářské práce Ing. Lukáši Meleckému za jeho cenné rady a připomínky, kterými přispěl k vypracování této bakalářské práce.

Obsah

1 ÚVOD	6
2 REGIONÁLNÍ POLITIKA A STRUKTURÁLNÍ FONDY EVROPSKÉ UNIE	8
2.1 Úloha a význam regionální politiky EU	8
2.2 Vývoj regionální politiky EU	9
2.3 Principy regionální politiky EU	11
2.4 Regionální politika EU v programovacím období 2007 - 2013	12
2.4.1 Cíle regionální politiky EU v programovacím období 2007 - 2013	13
2.4.2 Nástroje regionální politiky v programovacím období 2007 - 2013	14
2.4.3 Iniciativy politiky soudržnosti	16
2.4.4 Finanční perspektiva EU pro programovací období 2007 - 2013	17
2.5 Budoucnost regionální politiky EU v programovacím období 2014 - 2020	18
2.5.1 Strategie Evropa 2020	19
2.5.2 Pátá zpráva o hospodářské, sociální a územní soudržnosti	19
2.5.3 Legislativní návrhy politiky soudržnosti EU pro programovací období 2014 - 2020	20
2.5.4 Národní rozvojové priority ČR pro programovací období 2014 - 2020	23
3 BILANČNÍ CHARAKTERISTIKA ZDROJŮ FINANCOVÁNÍ INVESTIČNÍCH PROJEKTŮ V PODMÍNKÁCH ČR	25
3.1 Možnosti financování investičního majetku	25
3.2 Interní zdroje financování	28
3.2.1 Odpisy	28
3.2.2 Nerozdělený zisk	29
3.2.3 Dlouhodobé finanční rezervy	30
3.3 Externí zdroje financování	31
3.3.1 Dlouhodobé úvěry	32
3.3.2 Leasing	36

3.3.3	Vklady vlastníků.....	37
3.3.4	Emise dluhopisů	38
3.3.5	Forfaiting	38
3.3.6	Projektové financování	38
3.3.7	Rizikový kapitál	39
3.3.8	Dotace.....	39
4	PROGRAMY BANK NA PODPORU FINANCOVÁNÍ PROJEKTŮ ZE STRUKTURÁLNÍCH FONDŮ EVROPSKÉ UNIE.....	42
4.1	Proces získání dotace ze strukturálních fondů EU	42
4.1.1	Příprava a výběr vhodného projektu.....	44
4.1.2	Zabezpečení finančních prostředků.....	45
4.1.3	Zpracování žádosti o dotaci.....	46
4.1.4	Výběr vhodného projektu	46
4.1.5	Rozhodnutí o udělení dotace	47
4.1.6	Realizace projektu	47
4.1.7	Vyplacení dotace	48
4.1.8	Splácení úvěrů	48
4.2	Charakteristika vybraných bankovních programů.....	48
4.2.1	Česká spořitelna	49
4.2.2	Komerční banka	51
4.2.3	ČSOB.....	53
4.2.4	UniCredit Bank.....	55
4.2.5	GE Money Bank	57
4.3	Komparace dotačních programů banky.....	59
4.3.1	Bodová metoda.....	59
4.3.2	Metoda semaforu	59
4.4	Aplikace zvolených metod pro hodnocení dotačních programů bank	60

4.4.1	Srovnávací kritéria	61
4.4.2	Hodnocení srovnávacích kritérií podle zvolených oblastí.....	61
4.4.3	Vyhodnocení srovnávacích kritérií dotačních programů bank.....	65
5	ZÁVĚR.....	68
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	70
	SEZNAM ZKRATEK	75
	SEZNAM TABULEK	
	SEZNAM OBRÁZKŮ	
	PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE	
	SEZNAM PŘÍLOH	

1 Úvod

Evropská unie je politické a ekonomické uskupení 27 evropských států a představuje jednu z nejúspěšnějších hospodářských oblastí světa. Evropská unie do roku 2004 zahrnovala západoevropské země, které byly na podobném stupni ekonomického rozvoje. V roce 2004 došlo k rozšíření EU o dalších 10 zemí, převážně východoevropských. Životní i ekonomická úroveň těchto nově přidružených států nedosahovala úrovně původních členů EU. Z tohoto důvodu musela EU začít intenzivně řešit problém zajištění rovnoměrného hospodářského a sociálního rozvoje jednotlivých regionů a snižovat jak ekonomické, tak i sociální disparity mezi regiony. V rámci regionální politiky EU usiluje o zlepšení konkurenceschopnosti a zaměstnanosti v regionech a o co nejrychlejší zvýšení životní úrovně. EU v letech 2007 - 2013 vyčlenila přibližně 346 miliard EUR na podporu regionálního rozvoje. Tyto prostředky jsou rozdělovány prostřednictvím strukturálních fondů EU, které zajišťují co nejúčelnější využití prostředků v rámci preferovaných oblastí evropské regionální politiky.

Cílem bakalářské práce je posoudit možnosti využití vybraných bankovních programů k předfinancování investičních projektů podnikatelských subjektů ze strukturálních fondů Evropské unie. V teoretické rovině se bakalářská práce zabývá vymezením východisek regionální politiky EU a bilanční charakteristikou zdrojů financování investičních projektů. V praktické rovině jsou posuzovány programy bank na podporu financování projektů ze strukturálních fondů EU.

Teoretická část bakalářské práce je rozdělena do dvou kapitol. Cílem druhé kapitoly je vysvětlit úlohu a principy regionální politiky. Jsou popsány jak hlavní aspekty regionální politiky v programovém období 2007 - 2013, tak i budoucnost regionální politiky v dalším období 2014 - 2020. Třetí kapitola teoretické části se zabývá zdroji financování investičních projektů z hlediska jejich původu – interními a externími. Součástí kapitoly je i vysvětlení role dotací ze strukturálních fondů EU jako zdroje financování tohoto typu projektů.

Praktická část bakalářské práce v úvodu popisuje proces získání dotace ze strukturálních fondů EU. V návaznosti na tento proces jsou uvedeny charakteristiky vybraných bankovních programů a to z hlediska služeb, které tyto programy v rámci procesu získání dotace nabízejí. Jednotlivé bankovní programy jsou dále porovnávány podle zvolených kritérií a s využitím bodovací a semaforové metody je vyhodnocena jejich kvalita a rozsah.

V závěru bakalářské práce je uvedeno souhrnné hodnocení posuzovaných bankovních programů a jsou vyjmenovány hlavní rozdíly mezi jednotlivými programy.

Bakalářská práce vychází z dostatku kvalitních zdrojů, odborné literatury, interních a propagačních materiálů vybraných bank, dokumentů a informací dostupných na portále EU a na portálech jednotlivých bank. Pro účely hodnocení bankovních programů byly navíc využity telefonické a osobní konzultace se specialisty vybraných bank na problematiku financování projektů ze strukturálních fondů EU.

2 Regionální politika a strukturální fondy Evropské unie

2.1 Úloha a význam regionální politiky EU

Evropská unie (EU) je v současné době jednou z nejvíce prosperujících oblastí světa. Mezi členskými státy však existují výrazné rozdíly v jejich úrovni, které mohou být zapříčiněny nedostatečnou rozvinutostí, úpadkem hospodářství některých z nich nebo jejich zeměpisnou odlehlostí v rámci EU.

Pojem **regionální politika** může být obecně definován jako soubor intervencí, zaměřených podle konkrétní situace státu a jeho regionů a podle očekávaných vývojových tendencí na podporu opatření vedoucích k růstu ekonomických aktivit a lepšímu územnímu rozložení v území a k rozvoji infrastruktury. Základní podmínkou je jasné definování priorit a koncentrace prostředků na tyto priority. Jejím významným cílem je konvergence regionů v rámci určitého územního celku a klíčovým znakem je její selektivnost, to znamená diferenciaci zaměření intervencí na podporu vybraných problémových regionů, které výrazně zaostávají ve svém rozvoji za průměrem v míře, která je společensky uznána za nežádoucí.¹

Regionální politika EU je jednou z nejvýznamnějších politik EU. Smyslem politiky je podporovat harmonický a vyvážený rozvoj regionů, snaha o snižování rozdílů mezi jednotlivými regiony EU v ekonomické a životní úrovni, snižování nezaměstnanosti a rozvoj lidských zdrojů, ochrana životního prostředí a vytváření rovných příležitostí pro ženy i muže.² Význam této politiky stále roste a dnes zaujímá svými výdaji ze společného rozpočtu EU druhé místo hned po společné zemědělské politice.³ Radí se mezi **koordinované politiky**, kdy její realizaci provádí jednotlivé členské státy a na koordinaci a harmonizaci dohlíží orgány EU. Může být prováděna na úrovni nadnárodní, národní a regionální.

---

¹ MMR ČR [online], 2006.

² VILAMOVÁ, Šárka. *Jak získat finanční zdroje Evropské unie*. 1. vyd. Praha: GRADA Publishing, 2004. 196 s. Finanční řízení. ISBN 80-247-0828-0, s. 11.

³ KAPOŠVÁRYOVÁ, Denisa a Eva KREUZBERGOVÁ [online], 2000.

2.2 Vývoj regionální politiky EU

Historické kořeny regionální politiky EU lze vysledovat již v roce 1957, kdy se zúčastněné státy v preambuli *Římské smlouvy*⁴ zavázaly “posílit jednotu svých ekonomik a zajistit harmonický rozvoj snižováním rozdílů existujících mezi různými regiony a zmírňováním zaostalosti méně rozvinutých oblastí.” Mezi jednotlivými státy nebyly výraznější rozdíly, aktivity v oblasti regionální politiky byly ponechány v kompetenci členských států. Vznikly první dva sektorové fondy: v roce 1958 *Evropský sociální fond* (ESF)⁵ a v roce 1961 *Evropský zemědělský orientační a záruční fond* (EAGGF)⁶. Ani v 60. letech 20. století nebyla regionální politice věnována přílišná pozornost. Aktivity Společenství se soustředily zejména na vytvoření *Společné zemědělské politiky* v roce 1962, na dokončení celní unie v roce 1968 a na vytváření jednotného vnitřního trhu. Prioritou dalšího integračního procesu se pak pro Společenství stalo zavedení společné měny, tj. vybudování Hospodářské a měnové unie (1969) a plánované rozšíření Společenství o další země (Velkou Británii, Dánsko a Irsko). Tyto události vedly k významnému posílení regionální politiky, neboť Společenství se v souvislosti s realizací projektu společné měny obávalo výrazného prohloubení regionálních disparit. V roce 1975 tak vznikl *Evropský fond regionálního rozvoje* (ERDF)⁷, jehož finanční prostředky se alokovaly a poté přerozdělovaly ve prospěch ekonomicky slabších regionů. Významný mezník pro rozvoj regionální politiky představoval *Jednotný evropský akt* (SEA)⁸, jehož vydání v roce 1986 představovalo první větší revizi Římských smluv a vytvoření podmínek pro skutečnou politiku soudržnosti. Došlo k zdůraznění významu regionální politiky, kdy byl posílen vliv rozhodnutí Rady, Evropského parlamentu a Evropské komise (EC) na její realizaci. Přístupy členských států se staly pouze doplňujícími. Nutnost provedení reforem v regionální politice souvisela jak se vstupem Španělska a Portugalska do EU v roce 1986, které patřily k zemím s nižší ekonomickou výkonností a závislostí na vlastní

⁴ *Římská smlouva* – Smlouva o založení Evropského hospodářského společenství (EHS), byla podepsána v Římě 25. března 1957 a v platnost vstoupila 1. ledna 1958. Současně byla podepsána Smlouva o založení Evropského společenství pro atomovou energii (Euratom). Obě smlouvy se proto společně nazývají „Římské smlouvy“.

⁵ *Evropský sociální fond*, (*The European Social Fund, ESF*) – je hlavním finančním nástrojem EU pro podporu zaměstnanosti v členských státech a také pro prosazování hospodářské a sociální soudržnosti.

⁶ *Evropský zemědělský orientační a záruční fond*, (*The European Agricultural Guidance and Guarantee Fund, EAGGF*) – vznikl v roce 1961 k financování společné zemědělské politiky. Tento fond je složen ze dvou sekcí – orientační a záruční. Součástí strukturálních fondů je pouze orientační sekce, některá opatření financuje záruční sekce.

⁷ *Evropský fond regionálního rozvoje*, (*The European Regional Development Fund, ERDF*) – vznikl v roce 1974 jako základní nástroj regionální politiky k financování strukturální pomoci prostřednictvím regionálních rozvojových programů zaměřených na nejvíce postižené oblasti a ke snižování meziregionálních nerovností.

⁸ *Jednotný evropský akt*, (*The Single European Act, SEA*) – se řadí mezi klíčové smlouvy Evropských společenství a představuje první revizi Římských smluv. Podepsán byl v únoru 1986, platnost nabyl v červenci 1987. Jeho hlavní přínos spočíval v přijetí celé řady konkrétních opatření sledujících vytvoření vnitřního trhu mezi členskými zeměmi Evropského společenství do konce roku 1992.

zemědělské produkci, tak se strukturálními potížemi regionů některých vyspělých zemí. Další změnou, kterou tato reforma přinesla, byla integrace regionální politiky s částí sociální a zemědělské politiky do tzv. **politiky strukturální**. Významným krokem pro sjednocování přístupu k regionální politice bylo také vytvoření speciálních **statistických územních jednotek NUTS** (The Nomenclature Unit of Territorial Statistic), jež rozdělovaly jednotlivá území podle velikosti tak, aby zabezpečovaly jejich územní srovnatelnost. Zároveň byly EC vytvořeny tzv. Cíle na financování strukturálních opatření, kdy každý z Cílů disponoval určitým množstvím finančních prostředků, a *Programy Iniciativ Společenství* (CIP), zvláštní formy programů EC vyjadřující její zájmy a zaměřující se na hledání společných řešení problémů dotýkajících se většiny nebo všech členských států.

K dalšímu posílení významu regionální strukturální politiky došlo podpisem *Smlouvy o Evropské unii* (tzv. Maastrichtské smlouvy), která vstoupila v platnost 1. listopadu 1993. Regionální politika je od této doby často označována jako *politika hospodářské a sociální soudržnosti* (HSS) EU. Maastrichtskou smlouvou byl založen *Fond soudržnosti* (CF)⁹ a ustaven nový poradní orgán EC – *Výbor regionů*¹⁰.

K ovlivnění vývoje regionální politiky přispěla další její reforma v roce 1999, kdy se instituce EU pokusily, v souvislosti s jejím plánovaným rozšířením o země střední a východní Evropy, legislativně vymezit perspektivy rozvoje EU po přelomu tisíciletí v oblasti prohlubování integračních procesů. Tato snaha vyústila ve vytvoření dokumentu *Agenda 2000*, kde EC předložila návrhy na reformu existujících politik a finanční rámec na období 2000 - 2006. Tento dokument byl schválen v roce 1999 na summitu v Berlíně. Jeho obsahem byly i významné změny principů regionální strukturální politiky s orientací na její koncentraci, jednoduchost a efektivnost. Došlo zejména ke snížení počtu prioritních cílů z šesti na tři, ke snížení počtu Iniciativ Společenství ze třinácti na čtyři a k rozšíření zaměření regionální soudržnosti na budoucí členy EU. Strategickými cíli pro toto období se stala podpora rozvoje a strukturálního přizpůsobování zaostávajících regionů, podpora hospodářské a společenské konverze oblastí, které byly postiženy strukturálními změnami a podpora přizpůsobování a modernizace politiky a systémů vzdělávání, odborné přípravy a zaměstnanosti. Iniciativy Společenství se v tomto období soustřeďovaly na rozvoj přeshraniční, mezistátní

---

⁹ *Fond soudržnosti, (The Cohesion Fund, CF)* – byl zřízen v roce 1993 k poskytování pomoci na národní úrovni vybraným zemím (např. Řecku, Portugalsku, Španělsku a Irsku), aby se připravily na vstup do hospodářské a měnové unie. Historicky tak financuje projekty ve sféře životního prostředí a transevropských dopravních sítí.

¹⁰ *Výbor regionů* – Výbor regionů byl založen v roce 1994 a je poradním orgánem EU, který sestává ze zástupců evropských regionálních a místních orgánů. Vyjadřuje stanoviska regionálních a místních samospráv k rozhodnutím, která se jich týkají.

a meziregionální spolupráce, hospodářskou a společenskou obnovu měst a městských okrajových oblastí, rozvoj venkova a na boj proti diskriminaci a nerovnoprávnosti ve spojení s trhem práce. Regiony měly možnost získat prostředky i v rámci „inovačních opatření“, které podporovaly nejnovější koncepce v oblasti technologických inovací a vypořádání se s nároky informační společnosti za účelem zvyšování konkurenceschopnosti.¹¹ Celkově v programovacím období 2000 - 2006 nedocházelo k výrazným změnám, regionální politika byla však stále častěji zahrnována do *politiky soudržnosti*.¹²

2.3 Principy regionální politiky EU

Provádění regionální politiky je založeno na sedmi principech. Některé z nich jsou považovány jako základní, ostatní jsou označovány jako doplňkové.

Základní principy:

- **Koncentrace** – jde o koncentraci úsilí, tj. prostředky z fondů by měly být využity jen k realizaci předem daných cílů a co nejúčelněji na takové projekty, které povedou k maximalizaci užitku.
- **Partnerství** – zahrnuje velmi úzkou spolupráci mezi orgány EU na všech úrovních (EC, orgány na národní, regionální a místní úrovni) určenými každým členským státem pro všechny etapy programů, které společně rozhodují o alokaci finančních prostředků z fondů.
- **Programování** – je kladen důraz na co nejkomplexnější přístup k řešení problémů. Finanční prostředky fondů jsou přiděleny na základě víceletých a víceoborových programů, které jsou poté realizovány konkrétními projekty. Tyto programy jsou vypracovány vládami jednotlivých zemí.
- **Princip aditionality (doplňkovosti)** – finanční prostředky ze strukturálních fondů mají pouze doplňovat ostatní veřejné výdaje, mají jimi být jen spolufinancovány schválené projekty. Nesmí být proto využity jako náhražka rozpočtových výdajů konkrétní země, tj. nesmí dojít ke snižování investičních výdajů ze státního rozpočtu do problémových oblastí a zároveň by veřejné výdaje neměly vykazovat klesající tendenci v návaznosti na obdržení prostředků z fondů.

---

¹¹ NOVOTNÁ, Martina. *Regionální politika EU*. Ostrava: VŠB - Technická univerzita Ostrava, Ekonomická fakulta, 2007. 210 s. ISBN 978-80-248-1413-1, s. 113.

¹² BOHÁČKOVÁ, Ivana a Magdalena HRABÁNKOVÁ. *Strukturální politika Evropské unie*. Praha: C. H. Beck, 2009. 181 s. ISBN 978-80-7400-111-6, s. 24.

Doplňkové principy:

- **Monitorování a vyhodnocení** – jedná se o zhodnocení prováděných opatření a průběžné sledování celkové efektivnosti vynakládaných prostředků. Hodnocení dopadů projektu, monitorování průběhu jeho implementace je prováděno předem (ex-ante), hodnocení přínosu projektu je prováděno následně (ex-post).
- **Subsidiarita** – jedná se o základní princip, jež je zakotven v Maastrichtské smlouvě. Jednotlivé cíle mají být realizovány na co nejnižší možné úrovni rozhodování, pokud je tuto realizaci na dané úrovni možno zajistit.
- **Solidarita** – tento princip prostupuje celkovou koncepci regionální politiky a obsahuje zásadu společné podpory ekonomicky vyspělejších zemí ve prospěch financování zvyšování životní úrovně zemí ekonomicky méně vyspělých prostřednictvím rozpočtu EU.¹³

2.4 Regionální politika EU v programovacím období 2007 - 2013

Významným mezníkem se stává historicky největší rozšíření EU, kdy 1. května 2004 přistoupila Česká republika, Slovensko, Polsko, Maďarsko, Estonsko, Lotyšsko, Litva, Slovinsko, Malta a Kypr. Rozvoj politiky soudržnosti je úzce spjat s historií prohlubování a rozšiřování Unie. EU s 25 členskými státy musí čelit větším teritoriálním, ekonomickým i sociálním disparitám na národní i na regionální úrovni. „Nová“ politika soudržnosti v rozšířené Unii pro období 2007 - 2013 byla představena již v únoru roku 2004 ve *Třetí zprávě o hospodářské a sociální soudržnosti*. Vliv na budoucí podobu politiky soudržnosti měly bezesporu cíle stanovené na schůzkách Evropské rady v Lisabonu¹⁴ (2000) a Göteborgu¹⁵ (2001), známé jako „Lisabonská a Göteborgská strategie“, jejichž hlavním cílem se stalo posílení konkurenceschopnosti EU. V závěrech Třetí kohezní zprávy bylo navrženo, aby byly investice zaměřovány do omezeného počtu priorit Společenství. Pro regionální programy byl navržen menší počet stěžejních témat orientovaných zejména na inovace a ekonomiku založenou na znalostech, na prevenci v oblasti životního prostředí, dosažitelnost a služby všeobecného ekonomického zájmu.¹⁶ Hospodářská a sociální soudržnost byla doplněna o třetí dimenzi, a to **územní soudržnost**, která měla napomoci harmonické

¹³ NOVOTNÁ, Martina, ref. 11, s. 83.

¹⁴ *Lisabonská strategie* – přijata Evropskou radou v březnu 2000 v Lisabonu s cílem vytvořit z EU do roku 2010 „nejdynamičtější a nejkonkurenceschopnější ekonomiku světa založenou na znalostech, schopnou udržitelného hospodářského růstu, vytváření více kvalitních pracovních příležitostí a zachovávající sociální soudržnost“.

¹⁵ *Göteborgská strategie* – přijata představiteli EU v roce 2001 jako zahájení nové Strategie udržitelného rozvoje. Je založená na principu zachování vyváženosti ekonomických, sociálních a environmentálních zájmů.

¹⁶ NOVOTNÁ, Martina, ref. 11, s. 128.

a vyvážené integraci území EU a která byla důležitá zejména pro městské a venkovské oblasti.¹⁷ V roce 2006 pak byly Radou EU přijaty *Strategické obecné zásady Společenství* (CSG), které poskytly rámec pro politiku soudržnosti v programovacím období 2007 - 2013. Poslední rozšíření EU o nové členy proběhlo k 1. lednu 2007, kdy přistoupilo Bulharsko a Rumunsko. EU se tak na počátku nového programovacího období 2007 - 2013 stala integračním uskupením s počtem 27 členů.¹⁸

2.4.1 Cíle regionální politiky EU v programovacím období 2007 - 2013

V tomto programovacím období je politika soudržnosti realizována prostřednictvím tří cílů.

Cíl „Konvergence“

Tento cíl je určen na urychlení procesu konvergence nejméně rozvinutých regionů a členských států. K opatřením, jež jsou financována na jeho realizaci, patří investice do hmotného a lidského kapitálu, rozvoj inovací, znalostní společnosti, zlepšování adaptace na ekonomické a sociální změny, zlepšování kvality životního prostředí a lepší výkonnost institucionální správy. Opatření by měla přispívat k vytváření podmínek pro ekonomický růst a růst zaměstnanosti. Cíl Konvergence je financován z ERDF, ESF a Fondu soudržnosti. Finanční podporu ze strukturálních fondů v rámci tohoto cíle mohou čerpat územní celky, jež odpovídají úrovni NUTS II a jejichž HDP na obyvatele měřený paritou kupní síly vypočtenou za období 2000 - 2002 je nižší než 75 % průměru HDP na obyvatele EU-25 za stejné referenční období. Regiony postižené tzv. **statistickým efektem rozšíření** v souvislosti se snížením průměru Společenství po rozšíření EU, mají nárok na přechodnou podporu¹⁹, aby mohl pokračovat jejich konvergenční proces. Způsobilost pro čerpání mají také územní celky, jež mohou v rámci tohoto cíle čerpat finanční podporu z Fondu soudržnosti a které dosahují nižší hodnoty HND na obyvatele měřeného paritou kupní síly vypočtené za období 2001 - 2003, než je 90 % průměru HND na obyvatele EU-25.

Cíl „Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost“

Posláním tohoto cíle je posílení konkurenceschopnosti a atraktivnosti regionů a zároveň posílení zaměstnanosti. K opatřením, jež jsou financována na jeho realizaci, patří opatření obdobná v rámci prvního cíle, tj. investice do hmotného a lidského kapitálu, rozvoj inovací, znalostní společnosti, podnikání, zlepšování kvality životního prostředí a jeho ochrana a navíc

---

¹⁷ WOKOUN, René. *Strukturální fondy a obce I*. Praha: ASPI, 2006. 146 s. ISBN 80-7357-138-2, s. 71.

¹⁸ NOVOTNÁ, Martina, ref. 11, s. 128.

¹⁹ *Přechodná podpora* – týká se „phasing-out“ regionů, jejichž HDP na obyvatele je vyšší než 75 % průměru EU-25, ale zároveň je nižší než 75 % průměru EU-15.

zvyšování dostupnosti trhu práce pro pracovní síly a podniky, jejich adaptace na změněné podmínky a umožnění rovnosti v přístupu na trh práce. Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost je financován z ERDF a ESF. Finanční podporu v rámci tohoto cíle mohou čerpat územní celky, jež odpovídají úrovni NUTS I a II. Jsou to regiony, které byly v programovacím období 2000 - 2006 zařazeny do Cíle 1 a v novém programovacím období díky svému hospodářskému pokroku nemohou být zařazeny do Cíle Konvergence. Z tohoto důvodu mají nárok na přechodnou podporu²⁰.

Cíl „Evropská územní spolupráce“

Tento cíl je definován v kap. II., čl. 3, odst. 2 Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006, ve kterém je stanoveno, že se zaměřuje na „*posílení přeshraniční spolupráce prostřednictvím společných místních a regionálních iniciativ, na posílení nadnárodní spolupráce prostřednictvím opatření souvisejících s prioritami Společenství a přispívajících k integrovanému územnímu rozvoji a na posílení meziregionální spolupráce a výměnu zkušeností na vhodné územní úrovni*“. Hlavními prioritami je podpora rozvoje vědy, výzkumu a informační společnosti, ochrana životního prostředí a předcházení rizikům a řízení vodních zdrojů. Cíl *Evropská územní spolupráce* je financován z ERDF. Finanční podporu v rámci tohoto cíle mohou čerpat územní celky, jež odpovídají úrovni NUTS III, konkrétně regiony, jež se nacházejí podél pozemních hranic vnitřních i vnějších včetně regionů podél mořských hranic, jejichž vzdálenost mezi sebou nepřesahuje 150 km.²¹

2.4.2 Nástroje regionální politiky v programovacím období 2007 - 2013

Cíle politiky soudržnosti EU pro současné programovací období jsou uskutečňovány prostřednictvím strukturálních fondů a Fondu soudržnosti.

Strukturální fondy EU představují konkrétní nástroj realizace politiky soudržnosti. Prostředky ze strukturálních fondů jsou čerpány na základě jasně definovaných cílů a priorit v rámci programovacích období. Mezi strukturální fondy řadíme *Evropský fond regionálního rozvoje* (ERDF) a *Evropský sociální fond* (ESF).

Úloha **ERDF** je definována v kapitole 1, čl. 2 Nařízení Rady (ES) č. 1080/2006, ve kterém je stanoveno, že „*přispívá k financování pomoci zaměřené na posílení hospodářské a sociální soudržnosti tím, že vyrovnává zásadní regionální rozdíly podporou rozvoje a strukturálních změn regionálních ekonomik, včetně přeměny upadajících průmyslových oblastí*“.

²⁰ *Přechodná podpora* – týká se „phasing in“ regionů, jejichž HDP na obyvatele je vyšší než 75 % průměru EU.

²¹ BOHÁČKOVÁ, Ivana a Magdalena HRABÁNKOVÁ, ref. 12, s. 44.

a zaostávajících regionů, a podporou přeshraniční, nadnárodní a meziregionální spolupráce“.

Tento fond může poskytovat prostředky v rámci všech tří cílů. Prioritou je posílení konkurenceschopnosti, inovace, vytváření a ochrana udržitelných pracovních míst a zajištění udržitelného rozvoje prostřednictvím investic do infrastruktury, investic na podporu regionálního a místního rozvoje a prostřednictvím produktivních investic, které jsou směřovány do malých a středních podniků za účelem tvorby a ochrany udržitelných pracovních míst.²²

Úloha ESF je vymezena v čl. 2 Nařízení Rady (ES) č. 1081/2006, ve kterém je stanoveno, že *„přispívá k prioritám Společenství, pokud jde o posílení hospodářské a sociální soudržnosti zvyšováním zaměstnanosti a počtu pracovních příležitostí, podporou vysoké úrovně zaměstnanosti a zvyšováním počtu pracovních míst a jejich kvality“.*

Tento fond může poskytovat prostředky v rámci Cíle „Konvergence“ a Cíle „Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost“.

Mezi hlavní priority fondu v rámci těchto cílů patří:

- zvyšovat přizpůsobivost pracovníků, podnikatelů a podniků,
- zlepšovat přístup k zaměstnání a udržitelnost,
- posílit sociální začlenění znevýhodněných osob,
- posílit rozvoj lidského kapitálu.²³

Fond soudržnosti (Kohezní fond) – aktivity fondu jsou úzce propojeny s aktivitami strukturálních fondů, mají tyto aktivity pouze doplňovat. V návaznosti na společné působení podléhá Fond soudržnosti stejným pravidlům programování, řízení a kontroly jako ostatní strukturální fondy.

Činnost fondu je upravena legislativně v čl. 1, odst. 1 Nařízení Rady (ES) č. 1084/2006, kde je stanoveno, že jeho *„účelem je přispívat k posilování hospodářské a sociální soudržnosti Společenství v zájmu podpory udržitelného rozvoje“.*

Prostředky fondu mohou být poskytnuty pouze pro Cíl „Konvergence“ a to na přímo vybrané operační programy a velké infrastrukturní projekty. Prioritou je poskytování prostředků na opatření do oblastí týkajících se životního prostředí a transevropských dopravních sítí.

---

²² BOHÁČKOVÁ, Ivana a Magdalena HRABÁNKOVÁ, ref. 12, s. 116.

²³ Tamtéž, s. 107.

Následující tabulka přehledně zobrazuje jednotlivé cíle a fondy, s jejichž pomocí jsou cíle v programovacím období 2007 - 2013 uskutečňovány.²⁴

Tabulka 2.1: Cíle a fondy regionální politiky EU pro období 2007 - 2013

Cíle	Fondy		
	ERDF	ESF	FS
Konvergence	ERDF	ESF	FS
Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost	ERDF	ESF	-
Evropská územní spolupráce	ERDF	-	-

Zdroj: EVROPSKÁ KOMISE [online], 2012a; vlastní úprava

2.4.3 Iniciativy politiky soudržnosti

V rámci Iniciativ Společenství došlo k rozšíření spolupráce i mimo území členských států EU. Spolupráce mezi EC, Evropskou investiční bankou (EIB)²⁵, Evropskou bankou pro obnovu a rozvoj (EBRD)²⁶, Evropským investičním fondem (EIF)²⁷ a jinými finančními institucemi zůstala zachována. Z minulého období zůstala zachována také *Iniciativa Společenství INTERREG IV.C*, která se stala součástí Cíle „Evropská územní spolupráce“ a která byla pro toto období rozšířena o Norsko a Švýcarsko. Jejím prioritami se staly dva tematické okruhy: „Inovace a znalostní ekonomika“ a „Životní prostředí a prevence rizik“. Součástí Iniciativy je v rámci tohoto cíle také program *INTERACT II* zaměřující se na spolupráci sousedících regionů v oblasti služeb a technické pomoci. Z minulého období zůstala zachována taktéž *Iniciativa Společenství URBAN*, ze které nově vznikla *Iniciativa URBACT*, jež má tyto dvě priority: „Města – motor rozvoje“ a „Přitažlivá města“.

Zároveň byly pro programovací období 2007 - 2013 utvořeny tři nové společné Iniciativy, konkrétně *JASPERS*, *JEREMIE* a *JESSICA*, které se zaměřují na investice, růst a pracovní místa.

²⁴ BOHÁČKOVÁ, Ivana a Magdalena HRABÁNKOVÁ, ref. 12, s. 143.

²⁵ *Evropská investiční banka, (The European Investment Bank, EIB)* – vznikla v roce 1958 na základě Římských smluv, poskytuje půjčky především pro kapitálové investice podporující vyrovnaný ekonomický rozvoj a integraci Evropy, ale také hospodářský rozvoj v kandidátských zemích a v rozvojovém světě. Je většinovým akcionářem Evropského investičního fondu, s nímž tvoří „skupinu EIB“ zaměřující se především na podporu malých a středních podniků.

²⁶ *Evropská banka pro obnovu a rozvoj, (The European Bank for Reconstruction and Development, EBRD)* – založena v roce 1990. Pomáhá zemím střední a východní Evropy budovat tržní hospodářství a demokratické prostředí.

²⁷ *Evropský investiční fond, (The European Investment Fund, EIF)* – založen v roce 1994 za účelem poskytování pomoci malým podnikům. Jeho většinovým podílníkem je EIB, se kterou tvoří „skupinu EIB“.

JASPERS (The Joint Assistance in Supporting Projects in European Regions)

Iniciativa zahrnuje pomoc v regionech při podpoře projektů v oblasti životního prostředí, dopravy a energetických zdrojů s cílem nabídnout služby, které by vedly ke zvýšení kvality předkládaných projektů. Na financování se podílí EC a EBRD. Iniciativa je určena na velké projekty přesahující 25 milionů EUR v oblasti životního prostředí a 50 milionů EUR v dopravě a ostatních oblastech. V oblasti environmentálních projektů je Iniciativa orientována na oblast zvyšování energetické efektivity a obnovitelných zdrojů energie. V oblasti dopravy je pak Iniciativa orientována nejen na transevropskou dopravní síť, ale i na městskou a hromadnou dopravu.

JEREMIE (The Joint European Resources for Micro-to-Medium Enterprises)

Tato Iniciativa vznikla jako partnerská spolupráce EIB, EC a EIF, jejichž společným úsilím je podpořit přístup k financování rozvoje podnikání malých, středních podniků a mikropodniků působících v regionech EU. Prostředky z Iniciativy mohou být alokovány v národních holdingových fondech, které by měly být kvalifikovanou finanční institucí. Nástroje jsou zaměřeny na úroveň regionů, především na investice do regionálních fondů rizikového kapitálu, technickou pomoc a podporu finančních zprostředkovatelů poskytujících soukromý kapitál. Prioritou financování těchto podniků by měl být transfer technologií a know-how.

JESSICA (The Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas)

Náplní této Iniciativy je společná evropská podpora projektů zaměřených na obnovu a rozvoj měst. Iniciativa vznikla jako partnerská spolupráce EIB, EC a EBRD v oblasti finančního inženýrství pro udržitelný rozvoj měst. Finanční podpora z této Iniciativy může být poskytována buď přímo prostřednictvím příspěvků z programů do fondů městského rozvoje, nebo prostřednictvím holdingových fondů za účelem získávání nových investičních příležitostí na místní úrovni.²⁸

2.4.4 Finanční perspektiva EU pro programovací období 2007 - 2013

V tomto programovacím období hospodaří EU s částkou cca 824,4 mld. EUR, která představuje 1,045 % HDP EU. Finální podoba této finanční perspektivy byla schválena na summitu Evropské rady 16. prosince 2005. Z celkové částky byla pro naplňování cílů

---

²⁸ BOHÁČKOVÁ, Ivana a Magdalena HRABÁNKOVÁ, ref. 12, s. 151-152.

regionální politiky EU vyčleněna více než třetina, konkrétně 346 mld. EUR v cenách roku 2006.

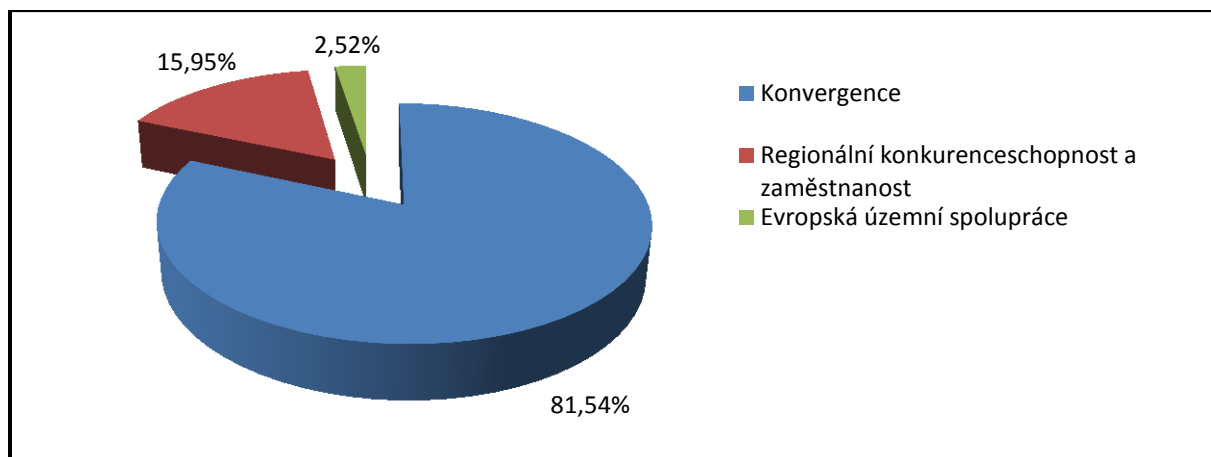
Rozdělení finančních prostředků mezi členské státy:

- „staré členské státy“ (EU-15): 51,7 %,
- „nové členské státy“ (EU-10) včetně Bulharska a Rumunska: 48,3 %.

Rozdělení finančních prostředků podle cílů:

- 81,54 % pro Cíl „Konvergence“.
- 15,95 % pro Cíl „Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost“.
- 2,52 % pro Cíl „Evropská územní spolupráce“.

Graf 2.1: Rozdělení finančních prostředků politiky soudržnosti podle cílů pro období 2007 - 2013

Zdroj: EVROPSKÁ KOMISE [online], 31. 7. 2006c; vlastní úprava

EC provádí každoročně orientační rozdělení prostředků podle členských zemí EU, a to zejména na základě kritérií jako je počet obyvatel způsobilých regionů, míra nezaměstnanosti, prosperita státu a prosperita regionu. Každý stát pak sám rozhoduje o dalším rozdělení prostředků mezi jednotlivé regiony. Rozdělení finančních prostředků je pro jednotlivé členské státy EU pro toto období uvedeno v příloze č. 1.

2.5 Budoucnost regionální politiky EU v programovacím období 2014 - 2020

Hospodářská krize, která v těchto letech postihla EU, ovlivnila hospodářský a sociální pokrok, kterého bylo v uplynulých letech dosaženo. Krize zároveň odhalila strukturální nedostatky v hospodářství členských států. Tyto okolnosti zásadně ovlivnily přístup EU k vytvoření nové strategie pro Evropu, tzv. *Strategii Evropa 2020*.

2.5.1 Strategie Evropa 2020

Strategie Evropa 2020 byla představena EC dne 3. března 2010. Tato strategie nastiňuje novou dlouhodobou vizi hospodářské politiky EU s cílem učinit z EU inteligentní a udržitelnou ekonomiku podporující začlenění a vykazující vysokou úroveň zaměstnanosti, produktivity a sociální soudržnosti.

Strategie Evropa 2020 vychází ze tří navzájem se doplňujících priorit:

- *Inteligentní růst* – rozvoj ekonomiky založené na znalostech a inovacích.
- *Udržitelný růst* – podpora konkurenceschopnější a ekologičtější ekonomiky, která bude méně náročná na zdroje.
- *Růst podporující začlenění* – podpora ekonomiky s vysokou zaměstnaností vyznačující se sociální a územní soudržností.

Zároveň byla stanovena úroveň, kterou by EU chtěla dosáhnout do roku 2020. EC bylo za tímto účelem navrženo 5 následujících hlavních cílů, které byly schváleny Evropskou radou dne 17. června 2010. Členské státy by si měly na základě hlavních cílů strategie stanovit vlastní analogické cíle národní a implementovat na národní úrovni politiky a nástroje nutné k dosažení těchto cílů.

Hlavní cíle Strategie Evropa 2020:

- 75 % žen a mužů ve věku od 20 do 64 let by mělo být zaměstnáno,
- 3 % HDP EU by mělo být investováno do oblasti výzkumu a vývoje,
- snížení emisí skleníkových plynů o 20 % ve srovnání s rokem 1990, zvýšení podílu obnovitelných zdrojů energie na 20 % společně s 20 % zvýšením energetické účinnosti,
- snížit míru předčasného ukončení školní docházky dětí pod 10 % a nejméně 40 % osob ve věku od 30 do 34 let by mělo dosáhnout terciární úrovně vzdělání,
- snížit počet osob ohrožených chudobou a sociálním vyloučením o 20 milionů.²⁹

2.5.2 Pátá zpráva o hospodářské, sociální a územní soudržnosti

Strategie Evropa 2020 je úzce spjata s tzv. *Pátou kohezní zprávou*. Pátá zpráva o hospodářské, sociální a územní soudržnosti byla představena v listopadu roku 2010 a tvoří základ pro politiku soudržnosti po roce 2013. Zpráva zdůrazňuje klíčovou roli regionů v rozvoji EU a také nastiňuje výzvy, kterým musí současná Evropa čelit. Propojení politiky soudržnosti se

---

²⁹ REGIONÁLNÍ RADA REGIONU SOUDRŽNOSTI MORAVSKOSLEZSKO [online], 2011c.

Strategií Evropa 2020 zavazuje členské státy k provádění reforem, jež by měly vést k pomoci chudším regionům EU dohnat zpoždění, usnadňovat koordinaci politik EU a umožňovat růst celé EU při současném věnování pozornosti závažným společenským problémům, kterým je stárnutí obyvatelstva a změna klimatu.

Nejvýznamnějším aspektem pro regionální rozvoj a růst produktivity, které jsou důležité pro posílení konkurenceschopnosti EU, by v současnosti měly být inovace v širším slova smyslu zahrnující investice do výzkumu a vývoje, stejně tak lepší využitelnost dostupných technologií a zdrojů a nové způsoby organizace a technik řízení.

Pátá kohezní zpráva navrhuje pro lepší efektivnost politiky soudržnosti tato doporučení:

- posílení strategického plánování,
- alokace finančních prostředků na malý počet priorit, které zohledňují individuální potřeby regionu,
- přístup zaměřující se na výsledky a cíle umožňující jejich měřitelnost,
- podpora využívání nových finančních nástrojů,
- posilování územní soudržnosti a role městských agend s přesnějším určením využívání finančních prostředků.³⁰

2.5.3 Legislativní návrhy politiky soudržnosti EU pro programovací období 2014 - 2020

Nové legislativní návrhy politiky soudržnosti EU, týkající se podmínek pro budoucí čerpání prostředků z fondů, jsou navrženy v souladu se Strategií Evropa 2020. Byly představeny EC dne 6. října 2011.

Nejdůležitější navrhované změny se týkají těchto oblastí:

- základními prvky finančního rámce budou i nadále politika soudržnosti, rozvoj venkova a námořní a rybářská politika,
- EC bude schvalovat s členskými zeměmi tzv. *partnerské smlouvy*, jež budou zavazovat k zaměření se na menší počet priorit (koncentrace) a korespondovat se záměry EU stanovenými ve Strategií Evropa 2020 tak, aby země vykazovaly výsledky a pokrok v plnění dohodnutých dlouhodobých cílů. Vyplacení prostředků bude podmíněno vytvořením strategického, regulačního a institucionálního rámce garantujícího jejich efektivní využití a provedením určitých reforem v oblastech, které

---

³⁰ REGIONÁLNÍ RADA REGIONU SOUDRŽNOSTI MORAVSKOSLEZSKO [online], 2011d.

s politikou soudržnosti souvisí (kondicionalita). Další prostředky budou přidělovány na základě předložených výsledků. EC bude mít pravomoc požádat o kontrolu programů popř. pozastavit financování,

- zjednodušení a harmonizaci pravidel jednotlivých fondů (ERDF, ESF, Fondu soudržnosti, Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova³¹ a budoucího Evropského námořního a rybářského fondu³²), kdy všechny fondy budou řízeny jedním souborem pravidel. Společný strategický rámec pro všechny fondy zajistí, že finanční prostředky budou vynakládány jednotným způsobem,
- rozšíření sociálního rozměru politiky soudržnosti, kdy ESF bude doplněn *Fondem pro přizpůsobení se globalizaci*³³ a novým *Programem pro sociální změnu a inovaci*³⁴ za účelem pomoci občanům EU vyrovnávat se lépe s novými výzvami při hledání uplatnění na trhu práce,
- znásobení dopadu investic z fondů. Investice budou zaměřeny na oblasti, které mají největší význam pro růst, konkrétně na malé a střední podniky, inovace a energetickou účinnost,
- posilování územní soudržnosti tak, aby byl rozvoj ekonomických aktivit vyvážený ve všech regionech (obzvláště v městských částech a jejich okolí) při současném větším zapojování místních a regionálních úřadů,
- opatření strukturální politiky se budou týkat všech států a regionů EU (*zeměpisné pokrytí podpory*), neboť výše podpory pro regiony bude určena podle stupně jejich hospodářského vývoje (dle ukazatele HDP na obyvatele).

---

³¹ *Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova, (The European Agricultural Fund for Rural Development, EAFRD)* – je finanční nástroj na podporu rozvoje venkova spadající do společné zemědělské politiky EU. Prostředky z něj slouží ke zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví, zlepšení životního prostředí a krajiny, kvality života ve venkovských oblastech a diverzifikaci hospodářství venkova.

³² *Evropský námořní a rybářský fond, (The European Maritime and Fisheries Fund, EMFF)* – fond má napomoci splnění cíle reformy společné rybářské politiky včetně přechodu k udržitelnému rybolovu a diverzifikaci pobřežního hospodářství.

³³ *Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci, (The European Globalization Adjustment Fund, EGF)* – vznikl pro financování individuální podpory pro pracovníky. Fond se zaměřuje na specifické aktivity navržené s cílem pomoci co nejrychleji znovu získat pracovní pozice. Poskytuje jednorázovou, časově omezenou konkrétní pomoc pracovníkům, kteří byli propuštěni ze zaměstnání v důsledku globalizace nebo současné hospodářské krize.

³⁴ *Program pro sociální změny a inovace* – cílem programu je zvýšit soudržnost opatření EU v oblasti zaměstnanosti a v sociální oblasti tak, že propojí program Progress, síť EURES a evropský nástroj mikrofinancování Progress a bude vycházet z jejich provádění.

Zeměpisné pokrytí podpory upřesňující použitelnost prostředků z ERDF, ESF a Fondu soudržnosti bude zahrnovat rozlišení mezi *méně rozvinutými, přechodovými a více rozvinutými regiony*:

- *Méně rozvinuté regiony* – regiony, jejichž HDP na obyvatele je nižší než 75 % průměru HDP na obyvatele EU-27.
- *Přechodové regiony* – nová kategorie, jež má nahradit stávající systém postupného rušení a zavedení pomoci, bude zahrnovat regiony s HDP na obyvatele mezi 75 % a 90 % průměru HDP na obyvatele EU-27.
- *Více rozvinuté regiony* – kategorie určena pro regiony, ve kterých existují důležité problémy jako např. sociální polarizace související s nynější hospodářskou atmosférou. Patří zde regiony, jejichž HDP na obyvatele je vyšší než 90 % průměru HDP na obyvatele v EU-27.

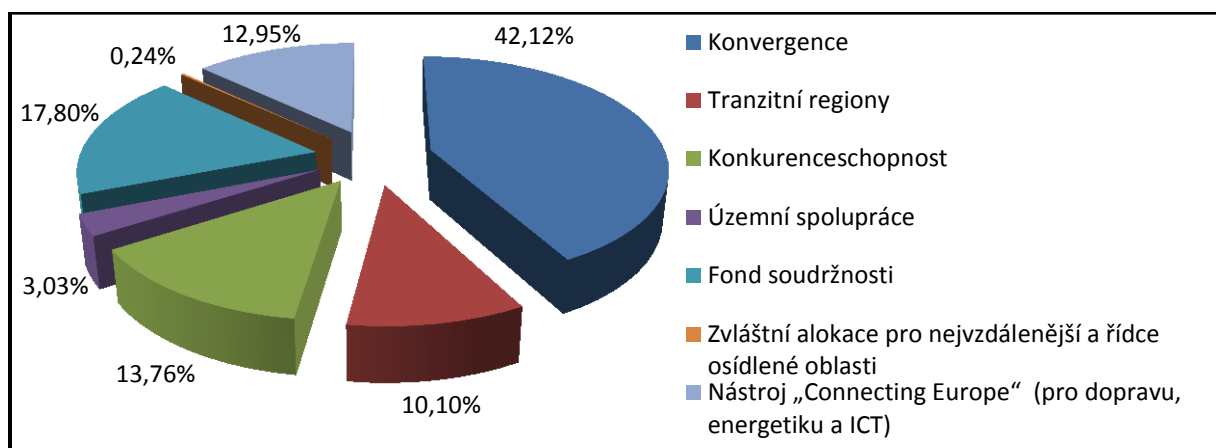
Zároveň regiony, jejichž HDP na obyvatele bylo v letech 2007 - 2013 nižší než 75 % průměru EU-25 v referenčním období, ale jejichž HDP na obyvatele vzrostl na více než 75 % průměru EU-27, obdrží 2/3 svých přidělů určených na období 2007 - 2013.

Nové legislativní návrhy politiky soudržnosti EU budou v roce 2012 projednány Radou a Evropským parlamentem. Zároveň pokračují jednání o víceletém finančním rámci rozpočtu EU. Jeho předpokládaná výše bude činit 1 025 mld. EUR (1,05 % HND EU). EC bylo navrženo také vyčlenění finančních prostředků na politiku soudržnosti pro nové programovací období 2014 - 2020 ve výši **376 mld. EUR**.³⁵

---

³⁵ EVROPSKÁ KOMISE [online], 2011a.

Graf 2.2: Rozdělení finančních prostředků politiky soudržnosti podle cílů pro období 2014 - 2020

Poznámka: Nástroj „*Connecting Europe*“ – tento nový fond má posílit význam infrastrukturních projektů v oblasti dopravy, energetiky a informačních technologií s cílem zlepšit a rozvinout vzájemnou propojenost v Evropě.

Zdroj: REGIONÁLNÍ RADA REGIONU SOUDRŽNOSTI MORAVSKOSLEZSKO [online], 2011a; vlastní úprava

2.5.4 Národní rozvojové priority ČR pro programovací období 2014 - 2020

Oficiální návrh Národních rozvojových priorit pro budoucí politiku soudržnosti představilo Ministerstvo pro místní rozvoj v červnu roku 2011. Základním strategickým dokumentem pro vytvoření národních rozvojových priorit je Strategie Evropa 2020, jejíž koncepce obsahuje tři vzájemně se podporující priority: *Inteligentní růst*, *Udržitelný růst* a *Růst podporující začlenění* a pět kvantifikovaných cílů v oblasti zaměstnanosti, snižování energetické náročnosti ekonomiky, investic do vědy a výzkumu, zvýšení počtu vysokoškolsky vzdělaných lidí a snižování chudoby.

Ministerstvem pro místní rozvoj byly navrženy tyto základní *národní rozvojové priority*:

- **Zvýšení konkurenceschopnosti** – zabezpečení hospodářského růstu podporou znalostní ekonomiky, rozvojem aktivit v oblasti podnikání, kvalifikovanou a flexibilní pracovní silou.
- **Rozvoj páteří infrastruktury** – zabezpečení konkurenceschopnosti ekonomiky a kvalitnějšího života obyvatel vybudováním efektivně fungující energetické, dopravní, informační a environmentální infrastruktury.
- **Zvyšování kvality a efektivity veřejné správy** – poskytnutí kvalitních služeb občanům a přispění k budování konkurenceschopné ekonomiky založené na podnikání a inovacích prostřednictvím dobře fungujících institucí.

- **Podpora sociálního začleňování, boje s chudobou a systému péče o zdraví** – snižování sociálního vyloučení s důrazem na začleňování ohrožených skupin obyvatelstva do trhu práce, zlepšování životního stylu a zdravotního stavu obyvatelstva.
- **Integrovaný rozvoj území** – zabezpečení vyváženého rozvoje území formou snižování regionálních rozdílů a umožnění využití místního potenciálu pro posílení konkurenceschopnosti regionů s důrazem na kvalitu života a životního prostředí.

První čtyři národní rozvojové priority zohledňují regionální dimenzi. Národní rozvojová priorita „Integrovaný rozvoj území“ se zaměřuje na regionální dopady návrhů tematických oblastí této priority. Společným cílem a hlavní prioritou pro nadcházející období bude vybudovat v ČR podmínky pro vznik kvalitního podnikatelského prostředí vedoucího k *posílení konkurenceschopnosti země* na evropském i globálním trhu při současném zakládání nových podniků, zvýšení inovační schopnosti stávajících podniků, posílení atraktivity ČR pro zahraniční i domácí investory a *vytváření podmínek pro sociálně udržitelnou společnost*, které povedou k plnohodnotnému uplatnění všech skupin obyvatelstva, zvýšení zaměstnanosti osob z vyloučených skupin a vytváření atraktivních podmínek pro život.³⁶

---

³⁶ REGIONÁLNÍ RADA REGIONU SOUDRŽNOSTI MORAVSKOSLEZSKO [online], 2011b.

3 Bilanční charakteristika zdrojů financování investičních projektů v podmínkách ČR

3.1 Možnosti financování investičního majetku

Financováním investic podniku je myšleno pořízení, obnova či rozšíření investičního majetku podniku. Má dlouhodobý charakter, transformace dlouhodobého majetku na peněžní prostředky trvá mnohem delší dobu než přeměna majetku oběžného. Peněžní prostředky jsou v investičním majetku vázány déle, a proto bývá často označováno jako **dlouhodobé financování**.

Investičním majetkem podniku rozumíme *dlouhodobý hmotný majetek, dlouhodobý nehmotný majetek a dlouhodobý finanční majetek*.

Investice do *dlouhodobého hmotného majetku* se týká investic do majetku, jehož ocenění je zpravidla větší než 40 000 Kč a doba použitelnosti větší než 1 rok. Hmotným majetkem se rozumí samostatné movité věci, ke kterým řadíme například dopravní prostředky určené k výrobě, stroje a zařízení. Dále tento majetek zahrnuje nemovité věci jako budovy, domy, stavby, pozemky, pěstitelské celky trvalých porostů atd. Zahrnuje se zde také *drobný hmotný majetek*, jehož ocenění je nižší než 40 000 Kč a doba použitelnosti větší než 1 rok. Tento typ majetku svou hodnotu předává postupně, jeho hodnota je odepisována formou odpisů.

Investice do *dlouhodobého nehmotného majetku* se týká investic do majetku, který nemá hmotnou podobu jako např. licence, autorská práva, ochranné známky, software, zřizovací výdaje atd. Jeho pořizovací cena je vyšší než 60 000 Kč, doba použitelnosti delší než 1 rok a jeho hodnota je taktéž odepisována formou odpisů.

Investice do *dlouhodobého finančního majetku* se týká investic do majetku typu podílových cenných papírů a vkladů v podnicích, půjček podnikům ve skupině, uměleckých děl a sbírek, předmětů z drahých kovů, které podnik vlastní či pořizuje z důvodu možnosti jejich obchodování a jeho doba držení je delší než 1 rok.³⁷

Každá příprava investičního projektu je spojena s investičním a finančním rozhodnutím, které je nutno učinit před realizací konkrétního projektu. **Investičním rozhodnutím** je rozhodnutí, ke kterému přistoupíme v okamžiku, kdy jsme schopni určit, zda daný projekt bude

---

³⁷ KONEČNÝ, Jiří. *Podniková ekonomika*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2010. 134 s. ISBN 978-80-7318-771-2, s. 36-37.

dostatečně efektivní. Následné finanční rozhodnutí pak určuje, z jakých zdrojů se bude daný projekt financovat, aby byl po celou dobu svého trvání finančně zajištěn a aby veškeré zdroje na jeho financování byly vynaloženy optimálně. Struktura financování projektu by měla zajistit stabilitu projektu po celou dobu jeho trvání, zabezpečovat finanční zdroje na tento projekt s co nejnižšími průměrnými náklady kapitálu a neměla by narušit finanční riziko celého podniku. Rozhodnutí by mělo odpovídat dlouhodobým cílům a strategii podniku.³⁸

Při financování investic by mělo být dodržováno „*zlaté bilanční pravidlo*“, které respektuje zásadu, že dlouhodobý majetek je nezbytné krýt dlouhodobými zdroji a naopak oběžný majetek by měl být financován zdroji krátkodobými.³⁹ Skutečnost, kdy podnik financuje dlouhodobý majetek krátkodobými zdroji, může vést k situacím, která přivede podnik do finančních potíží spojených s neschopností splácet krátkodobé zdroje. Podnik je za těchto okolností nucen častěji žádat o nové úvěry či emitovat nové obligace, neboť transformace dlouhodobého majetku na peníze přesahuje splatnost krátkodobých zdrojů. Jedná se o tzv. **odkapitalizování podniku**. Naopak financování krátkodobého majetku dlouhodobými zdroji může vést k neefektivnostem, neboť náklady (cena) kapitálu⁴⁰ dlouhodobého jsou pro podnik vyšší než náklady kapitálu krátkodobého. V tomto případě se jedná o tzv. **překapitalizování podniku**.

Zdroje financování investičního projektu je možno členit dle různých hledisek. Mezi základní hlediska lze řadit původ zdrojů (interní a externí) a vlastnictví (vlastní a cizí).

---

³⁸ DLUHOŠOVÁ, Dana. *Finanční řízení a rozhodování podniku*. 2. vyd. Praha: Ekopress, 2008. 192 s. ISBN 978-80-86929-44-6, s. 123.

³⁹ VALACH, Josef et al. *Investiční rozhodování a dlouhodobé financování*. 3. vyd. Praha: Ekopress, 2010. 513 s. ISBN 978-80-86929-71-2, s. 288.

⁴⁰ *Náklady (cena) kapitálu* – výdaj, který podnik musí vynaložit za získání různých forem kapitálu použitého k financování investice. Z pohledu investora je to vyjádření požadované míry výnosnosti vloženého kapitálu.

Tabulka 3.1: Klasifikace zdrojů financování

Hledisko původu zdrojů	Hledisko vlastnictví	
	Vlastní zdroje	Cizí zdroje
Interní zdroje	<ul style="list-style-type: none"> • nerozdělený zisk • odpisy • změna čistého pracovního kapitálu 	
Externí zdroje	<ul style="list-style-type: none"> • vklady vlastníků • dotace, dary 	<ul style="list-style-type: none"> • investiční úvěry • emitované dluhopisy • provozní úvěry • dodavatelské úvěry • leasing • směnky

Zdroj: DLUHOŠOVÁ, Dana, 2008, s. 123; vlastní úprava

Jestliže jsou jako zdroj financování investic použity pouze **interní zdroje**, hovoří se o tzv. **samofinancování**. Jsou to finanční zdroje, které vznikají na základě vnitřní činnosti podniku a řadí se zde zejména odpisy, nerozdělený zisk a dlouhodobé rezervy. Tato forma je nejčastějším používaným zdrojem financování investic. K výhodě této varianty patří skutečnost, že podniku nevznikají náklady na externí kapitál, podnik není ohrožen rostoucí zadlužeností, jeho finanční riziko se snižuje. Na druhou stranu zisk jako jeden z možných zdrojů této formy financování může být nestabilním zdrojem a patří k dražším zdrojům financování. **Vlastní zdroje** z hlediska vlastnictví však zahrnují nejen interní zdroje, ale také **externí zdroje** mající charakter vkladů vlastníků jako např. kmenové akcie, prioritní akcie, členské vklady u družstev a jsou zde zahrnovány také dotace či dary.⁴¹

Naopak jestliže je jako zdroj financování investic z hlediska vlastnictví použito **cizích zdrojů**, jedná se o užší pojem než externí zdroje. Do těchto zdrojů jsou zahrnovány veškeré externí zdroje ponižené o vklady vlastníků, dotace a dary. Řadíme zde zejména takové zdroje jako obligace, akcie, dlouhodobé úvěry, finanční leasing, finanční podporu státu, forfaiting, projektové financování, dlouhodobé rezervy a rizikový kapitál.⁴² V rámci externích zdrojů financování jsou nejčastěji používány bankovní úvěry.⁴³

⁴¹ VALACH, Josef et al., ref. 39, s. 289.

⁴² DLUHOŠOVÁ, Dana, ref. 38, s. 123-124.

⁴³ VALACH, Josef et al., ref. 39, s. 291.

3.2 Interní zdroje financování

Tuto formu financování investičního projektu může použít již existující podnik. Mezi interní zdroje financování patří zejména **odpisy, nerozdělený zisk a dlouhodobé finanční rezervy**.

3.2.1 Odpisy

Odpisy hmotného a nehmotného investičního majetku patří k významným, rozhodujícím zdrojům financování investic podniků a zároveň jsou stabilním a přirozeným interním finančním zdrojem. Odpisy jsou peněžním vyjádřením postupného opotřebení hmotného a nehmotného investičního majetku za určité období do provozních nákladů podniku. Hlavním účelem odpisů je zabezpečení přenesení ceny tohoto majetku do nákladů, přičemž dochází k postupnému snižování jeho hodnoty v aktivech rozvahy a může tedy docházet k jeho obnově. Jsou evidovány ve výkazu zisku a ztráty podniku, zároveň však průběh opotřebení odpisy vyjadřují jen přibližně, protože nelze přesně vyčíslit reálnou míru opotřebení konkrétního majetku, a to z důvodu existence jak morálního tak fyzického opotřebení. Skutečné, reálné opotřebení majetku je velmi individuální, což je dáno také nelinearitou průběhu fyzického i morálního opotřebení. Proto jsou odpisy majetku odvozovány od jeho ekonomické životnosti, což je používáno obzvláště u strojů a zařízení.

Odpisy, které jsou součástí provozních nákladů, ovlivňují nejen výsledek hospodaření podniku, ale také podstatně ovlivňují výši jejího daňového základu. Prostřednictvím odpisů jsou tímto ovlivňovány i daňové příjmy státního rozpočtu. *Odpisy* je možno rozdělit na *účetní*, jejichž cílem je co nejpřesněji vyčíslit celkové opotřebení dlouhodobého finančního majetku a *daňové*, které jsou spíše obrazem finanční politiky státu, nezohledňují konkrétní procesy v podniku a navíc je jimi přímo ovlivňována investiční politika podniku.

Z hlediska účetních odpisů je zdůrazněno použití tzv. *kalkulačních odpisů*, u kterých jsou odpisy prováděny z reprodukčních a nikoliv z historických cen a umožňují tedy reálnější obnovování dlouhodobého majetku a jsou zároveň i přesnější, neboť zohledňují jak inflaci, tak morální opotřebení dlouhodobého majetku.

Kromě prioritního významu odpisů, kterým je vyjádření stupně opotřebení hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku a již zmíněného ovlivňování výše hospodářského výsledku a tedy základu daně ze zisku, plní odpisy i další důležitou **finanční funkci**. Spolu s čistým ziskem podniku jsou interním vytvořeným zdrojem – hotovostí, která je důležitým zdrojem krytí momentálních kapitálových potřeb podniku. Odpisy jsou někdy označovány jako **nepeněžní náklad**, neboť nepředstavují odliv peněžních prostředků podniku, ale jsou

naopak součástí příjmů podniku, a to v podobě tržeb, kdy do ceny výrobků jsou zahrnovány i kalkulované odpisy. Navíc neexistuje povinnost prokazovat účelovost jejich použití, odpisy jsou relativně stabilním zdrojem financování a zároveň i nejvýraznějším zdrojem interního financování. Jsou však zdrojem omezeným, neboť pokud by podnik své financování řešil jen prostřednictvím odpisů (tzn. cena prodaných výrobků či služeb se rovná nákladům nutných k produkci), nedocházelo by k rozšíření majetku podniku, ale jen k jeho prosté reprodukci, což nezajišťuje budoucí rozvoj podniku. O reprodukčním efektu odpisů hovoříme v situaci, kdy odpisy jsou prováděny plynule v průběhu životnosti majetku, zatímco jeho obnova se realizuje až po skončení životnosti. Objektivně tak vzniká časový nesoulad, kdy již existují volné zdroje, ale podniku zatím nevznikla potřeba obnovit dlouhodobý majetek. Porovnáme-li jako zdroj dlouhodobého financování odpisy a zisk, jeví se odpisy výhodnější, protože nepodléhají zdanění a nebývají tolik ovlivněny množstvím měnících se faktorů.⁴⁴ Celková výše odpisů je ovlivněna výší a strukturou hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku, cenou majetku (ze kterého se provádí odpisy), dobou odepisování majetku a zvolenou metodou odepisování.⁴⁵ Daňovým předpisem řešícím problematiku odpisů dlouhodobého investičního majetku v ČR je *Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů*. Odpisům podléhá hmotný i nehmotný majetek podniku, je odepisován vlastníkem popř. nájemcem. Odpisy jsou vyčísleny ze vstupní popř. ze zůstatkové ceny majetku, při technickém zhodnocení je majetek odepisován z konečné zvýšené vstupní ceny, přičemž platí, že odpisy jsou prováděny maximálně do výše těchto cen.⁴⁶

3.2.2 Nerozdělený zisk

Nerozdělený zisk představuje druhý nejvýznamnější zdroj interního financování. Je to ta část zisku po zdanění, která zůstává v podniku po převodu části zisku do fondů ze zisku, na výplatu dividend nebo úhradu tantiém popř. na jiné použití zisku (jako zvýšení základního kapitálu, úhrada ztráty minulých let aj.). Jako položka bilance podniku se nerozdělený zisk vyskytuje na straně pasiv jako součást vlastního kapitálu. Hospodaření podniků s nerozděleným ziskem je upraveno jak zákonnými normami, kterými jsou *Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů* a *Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník*, tak vlastními rozhodnutími vlastníků (např. valnou hromadou akciové společnosti). V souvislosti s nerozděleným ziskem je o něm někdy hovořeno jako o nejlevnějším finančním zdroji se zdůvodněním, že je podniku

---

⁴⁴ MAREK, Petr et al. *Studijní průvodce financemi podniku*. 2. vyd. Havlíčkův Brod: Ekopress, 2009. 634 s. ISBN 978-80-86929-49-1, s. 402-403.

⁴⁵ VALACH, Josef et al., ref. 39, s. 347.

⁴⁶ VALACH, Josef et al., ref. 39, s. 346.

k dispozici, aniž by za jeho použití musel něco platit. Takto však nelze uvažovat, neboť čistý výnos použitého nerozděleného zisku by se musel přinejmenším rovnat výši dividend vyplacených akcionářům, pokud by jim byly z tohoto zisku vyplaceny. Vyplývá z toho, že každá investice, která by byla z nerozděleného zisku financována, má podniku přinést vyšší výnos, než jaký by získali akcionáři ve formě dividend.

Jakmile je nerozdělený zisk použit k samofinancování rozvoje podniku, jde o tzv. **zjevné samofinancování**, neboť dochází ke zvýšení vlastního kapitálu v bilanci podniku. Jeho kladem je nezvyšující se počet akcionářů nebo věřitelů, nejsou generovány náklady emise, odpadá zde riziko z vyššího zadlužení. Navíc je samofinancováním možno financovat investice s vyšším rizikem, které jinak podnik nemá možnost zajišťovat externími zdroji financování. Jejich záporem je naopak nestabilita zisku jako veličiny, neboť je značně proměnlivý a navíc při srovnávání financování úvěrem i dražším zdrojem. Další jeho nevýhoda může být někdy spatřována v neefektivnosti jeho použití, neboť jeho interní použití v podniku není ovlivněno působením kapitálového trhu a podnik tak může ze zisku financovat investice, které jsou méně efektivní. Tato nevýhoda je ale nejednoznačná a zároveň těžko prokazatelná.⁴⁷

3.2.3 Dlouhodobé finanční rezervy

Rezervní fondy

Rezervní fond nevzniká sám o sobě, jeho zdrojem je zisk po zdanění (disponibilní zisk). Účelem tohoto fondu je zajistit podniku rezervy jako ochranu pro případné krytí ztrát a ostatních negativních jevů, ke kterým může dojít za existence podniku. Platí, že pokud jej podnik není nucen použít na financování případných určených potřeb, lze jej do jisté míry dočasně použít jako interní zdroj financování.

Jako položka bilance podniku se rezervní fond vyskytuje na straně pasiv jako součást vlastního kapitálu. Rezervní fondy mohou být děleny jako *povinné* a *dobrovolné*. Povinné rezervní fondy podniky tvoří na základě zákonné normy, kterou je *Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník*, § 67, kde je tato povinnost uložena společností s ručením omezeným a akciovým společností. Rezervního fondu lze v tomto případě využít jen ke krytí ztrát společnosti. Dobrovolné rezervní fondy jsou tvořeny na základě vlastního rozhodnutí podniku, kdy příslušný orgán podniku rozhodne o převodu části disponibilního zisku do

---

⁴⁷ VALACH, Josef et al. *Finanční řízení podniku*. 2. vyd. Havlíčkův Brod: Ekopress, 1999. 324 s. ISBN 80-86119-21-1, s. 219-220.

rezervního fondu. Tyto rezervy jsou využívány jako zdroj pro úhradu mimořádných ztrát nebo za účelem nákupu akcií a podílů jiných právnických subjektů nebo jako zdroj na budoucí větší investice společnosti.⁴⁸

Rezervy

Zásadní odlišení rezerv od rezervního fondu spočívá ve způsobu jejich tvorby. Rezervy jsou zpravidla začleněny do nákladů podniku a snižují tvorbu zisku. V bilanci podniku jsou zahrnuty pod položkou cizí kapitál nebo pod položkou ostatní kapitál. Pokud jsou tyto rezervy zahrnovány do nákladů jako daňově uznatelný náklad⁴⁹, hovoříme o *zákonných rezervách*. Zákonná norma, která upravuje jejich výši a způsob použití je *Zákon č. 593/1992 Sb., o rezervách*. Nejčastějším druhem daňově uznatelných rezerv jsou rezervy na opravy, na péstební činnost v lesnictví, na vypořádání důlních škod apod.

O *ostatních rezervách* se hovoří v případech, kdy nejsou rezervy daňově uznatelným nákladem, podnik o jejich výši či použití může rozhodovat sám. Nejběžnější použití těchto rezerv je směřováno na technický rozvoj podniku, na opravy dlouhodobého majetku, na daň ze zisku, na dividendy apod.

V České republice jsou rezervy zařazovány k **cizím zdrojům**, neboť tím, že jsou začleňovány do nákladů, nemohou být tvořeny na výdaje na pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku, což je přímo upraveno v zákoně o rezervách. **Nelze je tedy chápat jako možný interní zdroj financování investic**. Rezervy mají vliv jen na výši zisku a tedy i na výši nerozděleného zisku, který však může být interním zdrojem financování.⁵⁰

3.3 Externí zdroje financování

Externí zdroje financování mohou využít jak nově vzniklé, tak již existující podniky. Jsou různorodější než zdroje interní, nejvíce je využívají akciové společnosti, neboť u nich dochází k emisi a nákupu akcií či obligací, častěji poptávají úvěry od bank nebo jiných institucí. Všeobecně však bývají podniky využívány v menší míře než zdroje interní. Omezujícími faktory pro jejich použití je rostoucí počet společníků, akcionářů či věřitelů, kteří získávají vliv na rozhodování a kontrolní činnost v podniku, dále také rostoucí náklady podniku (např. na úroky nebo emise cenných papírů) a potřeba udržovat likviditu společnosti. Podnik tak

⁴⁸ VALACH, Josef et al., ref. 39, s. 359-360.

⁴⁹ *Daňově uznatelný náklad* – dle Zákona č. 593/1992 Sb., o rezervách, § 24, bod (1) jde o výdaje (náklady) vynaložené na dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů, které se pro zjištění základu daně odečtou ve výši prokázané poplatníkem a ve výši stanovené tímto zákonem a zvláštními předpisy.

⁵⁰ VALACH, Josef et al., ref. 39, s. 361-362.

musí hodně uvážlivě zvážit, jaký bude mít použití externích zdrojů dopad na likviditu podniku, rentabilitu celkového a vlastního kapitálu a na čistý zisk. Na druhou stranu externí zdroje dokážou podniku přinést rychleji potřebné finanční zdroje, umožňují zefektivnit podnikání, ale zároveň je třeba sledovat náklady na jejich pořízení. Ty musí být nižší než rentabilita celkového kapitálu, aby bylo dosaženo potřebného efektu.

3.3.1 Dlouhodobé úvěry

Tento externí zdroj financování investic je nejčastěji používanou formou. Úvěr je určitý závazek, který vzniká na základě **smlouvy** mezi věřitelem a dlužníkem, kdy věřitel poskytuje dlužníkovi určitou konkrétní hodnotu (peníze, zboží či službu) do užívání, který se zaváže k jejímu splacení. Smluvní vztahy vznikají s bankovními či jinými finančními institucemi popř. se společnostmi, které disponují silným kapitálem. Z hlediska časového se *úvěry* člení na *krátkodobé*, což jsou úvěry se splatností do 1 roku, *úvěry střednědobé* se splatností mezi 1 až 5 lety a *úvěry dlouhodobé*, které mají splatnost nad hranicí 5 let. Pro potřeby financování dlouhodobých investic je podle zlatého bilančního pravidla nejvhodnější formou dlouhodobý úvěr, který podnik může získat jako:

- a) *dodavatelský úvěr*, jenž podnik může obdržet ve formě fixního majetku (např. stroje, zařízení) od dodavatele,
- b) *bankovní úvěr*, jenž podnik může obdržet ve formě financí (peněz) od komerčních bank, popř. i pojišťovacích společností či jiných finančních institucí.

Do dlouhodobých úvěrů patří i dlouhodobě přijaté zálohy od odběratelů a vydané dlouhodobé směnky.⁵¹

Dodavatelský úvěr

Je to forma obchodního úvěru, kdy dodavatel odběrateli za dodaný investiční celek (jedná se zejména o stavební či strojní dodávky) poskytuje odklad na platbu po jeho dodání. Odběratel pak provádí platbu buď k určitému datu formou jednorázové splátky, nebo do tohoto data splácí pravidelnými splátkami, a to včetně úroků. Dodavatelé tímto způsobem přispívají k prodeji svých investičních celků, jež jsou obvykle náročné na finanční prostředky a zároveň se tímto způsobem snaží upevňovat své postavení na trhu.⁵²

---

⁵¹ VALACH, Josef et al., ref. 39, s. 396.

⁵² MAREK, Petr et al., ref. 44, s. 431.

Bankovní úvěr

Jedná se o úvěr poskytnutý finanční institucí – **bankou**, kdy věřitel (banka) s dlužníkem sjednává úvěrovou smlouvu, ve které se dlužník zavazuje bance splatit ke konkrétnímu datu splatnosti dlužnou částku navýšenou o prémii věřitele, kterým je *úrok*. Celková výše stanovené úrokové sazby je ovlivněna mnoha faktory např. objemem poskytnutého úvěru, typem úvěru, dobou splatnosti úvěru, výsledkem finanční analýzy podniku, zajištěním úvěru a také všeobecnou úrovní úrokových sazeb na mezibankovním trhu. *Úroková sazba* může být stanovena jako *fixní* (pevná), která se nemění po celou dobu trvání úvěrového obchodu, nebo *pohyblivá*, která se mění a odvíjí se od vyhlášené mezibankovní sazby PRIBOR⁵³, referenční sazby banky apod.

Úvěry jsou členěny dle subjektu (příjemce) úvěru na úvěry pro *fyzické osoby* (podnikatelé a živnostníci) a úvěry pro *právníkové osoby*, dále dle výše ročního obrátu podniku na úvěry pro *malé a střední podniky* a úvěry pro *velké podniky*. Zvláštní kategorii tvoří úvěry pro *municipality* (města, obce a kraje).

Dále lze úvěry členit dle jejich účelovosti na *účelové*, které jsou poskytnuty na konkrétní předem stanovený účel, a *neúčelové*, pro které je typická vyšší úroková sazba, klient však nemusí prokazovat účel, na který půjčené prostředky použije.

Účelový úvěr může být použit na:

- provozní a investiční potřeby (pořízení hmotného nebo nehmotného investičního majetku),
- oběžné prostředky (profinancování pohledávek z obchodního styku do lhůty splatnosti),
- sezónní náklady (profinancování sezónních výkyvů v nákladech),
- investice (např. profinancování nákupu strojního vybavení, nákupu nemovitosti),
- nákup akcií nebo podílů v jiných společnostech (za účelem rozšířit a upevnit podnikatelskou činnost),
- přechodný nedostatek finančních prostředků (profinancování přechodného, nezaviněného nedostatku finančních prostředků obvykle z důvodu časového nesouladu mezi vznikem potřeby platit a možnostmi platit).⁵⁴

---

⁵³ PRIBOR (Prague Interbank Offered Rate, Pražská mezibankovní nabídková sazba) – úroková sazba, za kterou si banky navzájem poskytují úvěry na českém mezibankovním trhu.

⁵⁴ KOMERČNÍ BANKA, a.s. *Podnikatelské a municipální úvěry*. Praha, 2011. 21 s. Instrukce 02-040, s. 5.

Podle zajištění úvěrů můžeme úvěry členit jako *zajištěné*, kdy bance konkrétní zajišťovací prostředky dávají možnost uspokojit svou pohledávku v případě, kdy dlužník úvěr nesplácí a *nezajištěné*, u kterých banka nepožaduje úvěr zajišťovat jinými prostředky. Tato forma je však využívána spíše jen u krátkodobých půjček nebo u velmi dobrých klientů banky. Naopak u zajištěných úvěrů je u jednotlivých úvěrových obchodů často kombinováno i několik druhů zajišťovacích prostředků najednou.

Zajišťovacími prostředky úvěru mohou být:

- *ručení* – forma zajišťovacího vztahu, který vzniká mezi věřitelem a třetí osobou (ručitelem), přičemž věřitel může uspokojit plnění své pohledávky z majetku ručitele v případě platební neschopnosti dlužníka. Ručitelem může být např. jiný podnik nebo mateřská společnost vůči společnosti dceřiné, záruční společnost nebo stát,⁵⁵
- *záruka banky* – jedna z forem ručení. V tomto případě princip ručení spočívá v tom, že třetí osobou (ručitelem) je zde jiná banka, která vystaví písemnou záruční listinu věřitelské bance,
- *zástavní právo* – umožňuje věřiteli v případě nesplácení pohledávky domáhat se jejího uspokojení z konkrétní zástavy, má přednostní právo před ostatními věřiteli. Může se jednat o zástavní právo k věci movité, nemovité, k pohledávce z vkladu na účtu, k pohledávkám tuzemských či zahraničních podniků, k cenným papírům apod.,
- *pojistné plnění* – jedna z forem zástavního práva, jedná se o podpůrný zajišťovací prostředek, kdy pojistitel (pojišťovna) se zavazuje vyplatit plnění v případě pojistné události zástavci, v tomto případě věřiteli, kterým je banka,
- *směnka* – je cenný papír, který je volně převoditelný. Jako zajištění není přímo navázána k úvěru. Podpisem na směnce se výstavce (dlužník) zavazuje do určitého data splatit svou pohledávku vůči bance (věřiteli), v bankách se často používá blankosměnka (směnka bez uvedení data splatnosti a částky),
- *zajištění převodem práva* – věřitel uzavírá smlouvu o výpůjčce s dlužníkem (podnik pořizuje hmotný majetek, převádí majetek po dobu úvěru do vlastnictví bance, ta následně uzavírá s dlužníkem tuto smlouvu o výpůjčce).⁵⁶

---

⁵⁵ HOLEYŠOVSKÝ, Milan. *Zástavní právo, ručení, bankovní záruka a ostatní zajišťovací prostředky v podnikatelské, bankovní a právní praxi*. 2. vyd. Praha: NEWSLETTER, 1995. 132 s. ISBN 80-9017792-1, s. 80.

⁵⁶ KOMERČNÍ BANKA, a.s. *Zajišťovací prostředky – principy, diskontování, evidence a účtování*. Praha, 2011. 24 s. Instrukce 13-025, s. 10.

Splácení dlouhodobých úvěrů se většinou provádí postupným umořováním úvěru ve formě nejčastěji *anuitních splátek*, kdy dlužník v dohodnutých (měsíčních, čtvrtletních, pololetních či ročních) splátkách postupně splácí jistinu úvěru včetně úroku až do poskytnuté výše úvěru. Anuita zahrnuje jak splátku jistiny úvěru, tak splátku úroku. Splátka se po celou dobu trvání úvěru nemění, mění se jen podíl splátky jistiny a placených úroků. Podobným způsobem splácení úvěru je splácení v *pravidelných splátkách*, kdy se pravidelně splácí dohodnutá konstantní výše splátky jistiny a zároveň s těmito splátkami jsou splatné i úroky. Dalším možným způsobem je splatit celou jistinu úvěru až v době splatnosti úvěru, kdy po dobu trvání úvěru dlužník platí pravidelně jen úroky. Lze také využít možnost anuitních souhrnných částek, kdy je úvěr umořen jen částečně a zbytek úvěru je pak splacen jednorázově v době splatnosti úvěru. Existuje i možnost splatit úvěr až po uplynutí výpovědní lhůty. Tento typ úvěru je sjednán na neurčitou dobu a ve smlouvě je sjednána také jeho výpovědní lhůta. Úroky z úvěru jsou spláceny po dobu trvání úvěru v pravidelných periodách.⁵⁷

Čerpání dlouhodobých úvěrů se děje buďto jednorázově nebo postupně. Varianta opakovaného čerpání je využívána spíše u krátkodobých revolvingových nebo kontokorentních úvěrů.

Nejběžnějšími a nejčastěji používanými dlouhodobými bankovními úvěry jsou *investiční (termínové) úvěry* a *hypoteční úvěry*.

Investiční úvěry – poskytují banky obvykle na rozšíření hmotného dlouhodobého majetku, jedná se účelově vázaný úvěr. Může však být poskytnut i na rozšíření oběžného majetku trvalého charakteru (hlavně zásob). Banka (věřitel) poskytuje úvěr na základě investičního záměru podniku, provádí finanční analýzu podniku za účelem posouzení její finanční situace a očekávaného budoucího vývoje. Banka obvykle požaduje záruky ve formě majetkové záruky nebo záruky jiným právnickým subjektem, banka určuje datum splatnosti úvěru, podíl interních zdrojů podniku na krytí celkové investice apod. Velká pozornost je věřitelem (bankou) věnována sledování vývoje **finanční stability podniku**, kdy podnik je na základě úvěrových podmínek povinen bance předkládat své účetní výkazy (zpravidla ve čtvrtletních intervalech). Jedním z důvodů je i kontrola možnosti splácení úvěru a kontrola předpokládaného budoucího vývoje podniku.

---

⁵⁷ VALACH, Josef et al., ref. 39, s. 396-397.

Hypoteční úvěry – obvykle jsou podnikům poskytovány za účelem pořízení nebo výstavby nemovitostí. Banky je poskytují oproti zástavě nemovitosti, kterou může být již rozestavěná stavba nebo i jiná nemovitost. Zástavní právo banky k nemovitosti, které slouží jako zajišťovací prostředek úvěru, vzniká jeho zanesením do pozemkových knih na katastru nemovitostí. Banka klade důraz na odhad tržní ceny nemovitosti. Většinou jsou banky při určování pravidel pro tyto odhady velmi opatrné a mívají k dispozici i vlastní odhadce. Tento typ úvěru je refinancován prostřednictvím emise hypotečních zástavních listů, které jsou emitovány jen bankami majícími k tomu oprávnění. Banka emitované hypoteční listy nemusí předat podniku, ale sama je rovnou investovat na trhu. Dlužník (podnik) pak splácí bance postupně ve splátkách jistinu úvěru a úrok, banka vyplácí držitelům hypotečních zástavních listů úrok, zástavní listy jsou tak postupně umořovány. Banka je tedy ve vztahu k podniku jeho věřitelem a ve vztahu k držitelům hypotečních zástavních listů jejich dlužníkem.⁵⁸

Nebankovní úvěry

Na rozdíl od bankovních úvěrů, které jsou určeny zejména pro bonitní klienty s pravidelnými příjmy, jsou tyto půjčky určeny pro rizikovější klienty, u kterých se nezkoumá jejich platební minulost. Lze je tedy získat snadněji a rychleji. Společnosti, které půjčky pro podniky nabízejí, prověřují stejně jako banky finanční výkazy podniku, žádají podobné formy zajištění jako banky, zejména zástavu nemovitostí, ale podstupují větší riziko plynoucí z nesplacení úvěrů ze strany podniků. Proto je zásadním rozdílem a nevýhodou tohoto typu půjčky **vyšší úroková sazba**.

3.3.2 Leasing

Název pochází z anglického slova „lease“, což v překladu znamená pronájem nebo také pronajmout. Podstata této formy financování v podniku je užívání majetku na určitou konkrétní dobu, aniž by se tento stal vlastnictvím podniku (na rozdíl od bankovních úvěrů a ostatních forem financování, kde se takto pořizovaný majetek stává majetkem podniku). Klasický leasing je právní vztah tří subjektů – dodavatele, nájemce a pronajímatele. Vlastníkem majetku je pronajímatel, ten uzavírá s nájemcem leasingovou smlouvu. Základní druhy leasingu jsou leasing provozní (operativní) a finanční (kapitálový). *Provozní leasing* je specifický krátkodobostí pronájmu (doba pronájmu je kratší než ekonomická životnost majetku), leasingová smlouva je vypověditelná, majetek je po době nájmu většinou vrácen pronajímateli nebo může být i nájemcem odkoupen. *Finanční leasing* je pronájem

---

⁵⁸ MAREK, Petr et al., ref. 44, s. 431.

dlouhodobý (doba pronájmu je totožná s ekonomickou životností majetku), leasingová smlouva není za obvyklých okolností vypověditelná. Nájemci získávají většinou právo odkoupení majetku po skončení leasingu. Leasing je pro nájemce **dlouhodobým závazkem** a svou podstatou se přibližuje půjčce.⁵⁹

3.3.3 Vklady vlastníků

Vklady vlastníků představují z hlediska vlastnictví vlastní zdroj financování a jsou hlavním nositelem podnikatelského rizika. Vyjadřují ochotu majitelů podílet se na podnikatelském riziku. Zároveň jsou však také pozitivně hodnoceny především dodavatelem cizího kapitálu. Podíl vlastního kapitálu na celkovém kapitálu vyjadřuje **finanční nezávislost podniku**. Externí formu financování podniku mající charakter vkladu vlastníků představují např. kmenové akcie, prioritní akcie, členské vklady u družstev.⁶⁰

Emise akcií

Akcie je cenný papír (podíl) potvrzující, že držitel tohoto podílu je akcionářem společnosti (akciové), neboť do ní vložil určitý majetkový podíl. Zároveň má určitá práva jako oprávnění hlasovat na valné hromadě společnosti nebo právo podílet se na zisku ve formě vyplacené dividendy atd. V bilanci podniku jsou zahrnuty pod položkou vlastní kapitál. Dle hlediska financování dělíme akcie na *kmenové* a *prioritní*, což je dělení podle rozsahu práv akcionářů.

Kmenové akcie (obyčejné akcie) zaručují normální členská práva (např. hlasování na valné hromadě). Jejich předností je, že se dají lépe prodat a nejsou s vyznačeným datem splatnosti.

Prioritní akcie (přednostní akcie) zaručují přednostní práva na podílu ze zisku ve formě vyplacené dividendy, ovšem většinou bez možnosti hlasovat na valné hromadě. Jejich předností je, že umožňují zvýšit kapitál při současném neomezení vlivu majitelů kmenových (obyčejných) akcií na rozhodování společnosti.⁶¹

U financování tímto způsobem je třeba brát na zřetel *emisní ážio*, což je rozdíl vznikající mezi tržní (emisní) a jmenovitou (nominální) hodnotou akcie, přičemž emisní kurz je vyšší než jmenovitá hodnota akcie. Emisní ážio je evidováno v bilanci ve vlastním kapitálu, kde je součástí tzv. kapitálových trhů.

---

⁵⁹ VALACH, Josef et al., ref. 39, s. 420-421.

⁶⁰ VALACH, Josef et al., ref. 39, s. 289.

⁶¹ MELUZÍN, Tomáš a Marek ZINECKER. *IPO – První veřejná nabídka akcií jako zdroj financování rozvoje podniku*. Brno: Computer Press, 2009. 188 s. ISBN 978-80-251-2620-2, s. 17-18.

Emise akcií je jedna z možností jak financovat zvyšování základního kapitálu. Lze použít také kombinaci emise nových akcií s použitím čistého zisku nebo provést výměnu emitovaných dluhopisů za akcie.⁶²

3.3.4 Emise dluhopisů

Dluhopis (obligace) je zastupitelný dlouhodobý cenný papír vydaný (emitovaný) podnikem. Vyjadřuje závazek dlužníka (emitenta) vůči věřiteli (držiteli dluhopisu). Obsahem závazku je splacení nominální hodnoty dluhopisu včetně úroku k určitému datu věřiteli. Předností dluhopisů je, že věřitel nemá možnost podílet se na řízení podniku, nepodílí se na zisku, úrok je konstantní a mívá nižší hodnotu než dividendy z akcií. Jejich hlavní nevýhodou je rostoucí zadluženost podniku, která sebou nese zvyšující se finanční riziko, povinnost pevné splátky a s ohledem na dlouhodobost vysoké riziko plynoucí z možných změn podmínek od doby emise obligace. Podnik, který uvažuje o financování dlouhodobého majetku touto formou, by neměl mít příliš velkou celkovou zadluženost a měl by mít také stabilní tržby a výnosy. Svou roli zde hraje také jeho postavení na trhu. Rozhodování podniku o použití tohoto zdroje financování také závisí na výnosnosti z dluhopisů, době jejich životnosti, formě splátky úroku i na ratingu bonity emitenta.⁶³

3.3.5 Forfaiting

Podstatou této formy financování je **odkup pohledávek**, který provádějí forfaitingové firmy (forfaitéři) od klientů (podniků). Forfaitingové smlouvy jsou sepsány na jednotlivé pohledávky. Pohledávky jsou přitom zajišťovacím prostředkem jako směnka s avalem, bankovní záruka, akreditiv apod. Odkupovány jsou obzvláště dlouhodobé pohledávky, neboť ty jsou právě zajišťovány. Jejich odkup forfaitérem (např. bankou) je pro podnik výhodný, neboť má pohledávky ihned proplaceny (získává tedy zdroje), podnik není nucen čekat na jejich splatnost a rizika plynoucí z nezaplacení pohledávek jsou přenesena na forfaitéra.⁶⁴

3.3.6 Projektové financování

Je uplatňováno u velkých a rozsáhlých investičních akcí zejména v oblasti energetiky, dopravy nebo v oblasti těžby a zpracování nerostů. Tento typ financování není moc často využíván. Je založena speciální firma, kde se soustřeďují veškeré zdroje na projekt, financování projektu tedy funguje odděleně od současných aktivit společnosti. Podíl vlastního

---

⁶² VALACH, Josef et al., ref. 39, s. 371-372.

⁶³ MAREK, Petr et al., ref. 44, s. 423-430.

⁶⁴ WAWROSZ, Petr. *Zdroje financování podnikatelské činnosti*. Ostrava: Motloch, 1999. 336 s. ISBN 80-7208-106-3, s. 292.

kapitálu činí jen okolo 20 %, většina zdrojů je poskytována syndikovanými úvěry bank. Riziko věřitelů je mimo jiné chráněno formou specifických záruk zejména v době výstavby investice. Projektu se účastní mnoho subjektů jako sponzoři, projektová firma, stavební firmy, provozovatel, banky či konsorcium bank atd. Jeho hlavní výhodou je **přenesení rizika projektu na banky**.⁶⁵

3.3.7 Rizikový kapitál

Zvláštní vysoce riziková forma financování, která je uplatňována buď u začínajících podniků majících nedostatek interních zdrojů, nebo u takových, které potřebují zdroje na svůj rozvoj. Investory mohou být banky, pojišťovny, penzijní fondy, ale i soukromí investoři, podniky či stát, kteří jsou zastoupeni v představenstvu nebo dozorčí radě podniku, kde ovlivňují důležitá rozhodnutí. Rizikový kapitál směřuje do rizikového fondu v základním kapitálu podniku tzv. vklad tichého společníka). Investory je vyžadována velká výnosnost projektu (okolo 30 %). Rizikový kapitál po určité době „vystupuje“ z podniku většinou odkupem podílu investorů vlastníky podniku.⁶⁶

3.3.8 Dotace

Jedná se o možnost získání zdrojů z EU (především prostřednictvím resortních ministerstev a regionálních rad), zdroje z prostředků krajů, měst a obcí, z prostředků ze státního rozpočtu, zdroje z nadací nebo nadačních fondů, ale také zdroje mimo EU (např. finanční mechanismus EHP⁶⁷/Norsko a EHP/Švýcarsko). Následující obrázek přehledně zobrazuje dotační možnosti podniků.

Obrázek 3.1: Dotační možnosti podniků

Zdroj: CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY [online], 2010; vlastní úprava

⁶⁵ VALACH, Josef et al., ref. 39, s. 400-402.

⁶⁶ VALACH, Josef et al., ref. 39, s. 377-380.

⁶⁷ EHP – Evropský hospodářský prostor – integrační uskupení členských států EU a členských států Evropského sdružení volného obchodu (ESVO) vyjma Švýcarska. Vzniklo v roce 1994. Jeho cílem je podporovat zejména svobodu pohybu osob, zboží, služeb a kapitálu.

Mezi základní zdroje, ze kterých lze čerpat dotace patří:

- *města a obce* – nejsou povinny vyhlašovat dotační programy. Je však pravidlem, že větší obce podporují různé aktivity rozvoje, a to zejména v oblasti bytové politiky. Příkladem může být *Fond rozvoje bydlení*, ze kterého jsou poskytovány nízkoúročené půjčky na opravu bytového fondu apod.,
- *kraje* – krajskými úřady jsou vypisovány dotační programy za účelem podpory určitých oblastí jako např. podpora venkova, oblast kultury a cestovního ruchu, životní prostředí, sociální oblast,⁶⁸
- *státní rozpočet* – dotační programy jsou vypisovány resortními ministerstvy podle jejich působnosti. Některá ministerstva mají tzv. fondy, které přerozdělují určité typy dotací (např. Státní fond rozvoje bydlení, Státní fond dopravní infrastruktury). Forma této participace a její intenzita závisí na stupni vládního intervencionismu v ekonomice. Důvodem pro účast státu je zajištění dlouhodobějšího ekonomického růstu země, podpora konkrétních oborů podnikání, zaostalejšího regionu země, snaha posílit konkurenceschopnost domácích podniků v zahraničí nebo podpořit malé a střední podniky. Důvodem podpory (např. do ekologie či výzkumu) může být i existence externalit na trhu, kdy podpora takových investic je pro stát přínosem. *Dotace ze státního rozpočtu* mohou být *přímé*, jedná se o investiční dotace ze státního rozpočtu a ze státních fondů. *Dotace nepřímé* snižují výdaje podniku, patří sem různé daňové úlevy, snižování daňových sazeb, zrychlené odpisy dlouhodobého majetku, státní záruky za dlouhodobé úvěry aj.,⁶⁹
- *Evropská unie* – dotace z evropských fondů jsou přerozdělovány nejčastěji na základě vyhlášených **operačních programů**, které mají vždy svůj řídicí orgán zodpovědný za jeho řízení. U těchto dotací jsou omezení týkající se žadatele o dotaci, který se musí na projektu podílet vlastními zdroji. Poskytnutá dotace je většinou vyplácena až po dokončení projektu, popř. ve formě zálohových nebo průběžných plateb,

---

⁶⁸ CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY [online], 2010.

⁶⁹ VALACH, Josef et al., ref. 39, s. 402-405.

- *ostatní finanční mechanismy* – možnost čerpání dotací poskytují dva programy: EHP/Norsko⁷⁰ a EHP/Švýcarsko,⁷¹
- *nadace a nadační fondy* – tyto fondy jsou určeny především pro neziskové projekty.⁷²

Přistoupením České republiky do EU se otevřela řada možností pro financování investičních projektů z dotačních programů, které jsou financovány ze strukturálních fondů EU. Podnikatelské subjekty žádající o dotaci ze strukturálních fondů musí ve většině případů prokazovat zabezpečení financování nákladů na celý projekt. Obvykle tyto subjekty nedisponují dostatečnou výší vlastních zdrojů a jsou nuceny využít pro prokázání schopnosti pokrytí rozpočtu projektu zdroje cizí. Konkrétně se jedná o pokrytí části projektu týkající se budoucí poskytnuté dotace a části projektu, kterou žadatel není schopen pokrýt zdroji vlastními. Potřebu financování investice cizími zdroji však podnik velmi pravděpodobně bude hledat i v případě získání dotace, neboť tato je vyplácena až po dokončení projektu popř. jeho dílčí etapy. Vzniká časový nesoulad mezi financováním projektu a platbou dotace, a proto je potřeba projekty alespoň částečně předfinancovat. Znamená to, že podnik potřebuje na určitou překlenovací dobu získat finanční objem ve výši až 100 % nákladů na projekt, aby se vyhnul problémům s případnou platební neschopností.

V rámci cizích zdrojů financování investic jsou nejvíce využívanou formou bankovní úvěry, které jsou nabízené komerčními bankami. Žadatelům o dotaci ze strukturálních fondů EU jsou většinou komerčních bank nabízeny programy v oblasti poradenství a financování projektů. Další kapitola se zabývá porovnáním programů v této oblasti nabízených pěti nejvýznamnějšími a nejdéle působícími bankami v ČR.

---

⁷⁰ *Finanční mechanismus EHP/Norsko* – na základě podpisu dohody o účasti ČR v EHP byl zaveden nový finanční mechanismus, jehož prostřednictvím státy Evropského sdružení volného obchodu přispívají ekonomicky slabším zemím přistupujícím do EHP na investiční a rozvojové projekty. Jedná se pouze o doplňkovou pomoc na projekty, které nelze spolufinancovat v rámci programů EU nebo ze strukturálních fondů EU.

⁷¹ *Finanční mechanismus EHP/Švýcarsko* – program na snížení hospodářských a sociálních rozdílů v rámci rozšíření EU uskutečňuje Švýcarsko v členských státech EU, které k ní přistoupily v roce 2004. Program švýcarsko-české spolupráce umožňuje ČR přijímat do 14.6.2012 finanční pomoc Švýcarska ve výši 109,78 milionů švýcarských franků. Jedná se pouze o doplňkovou pomoc na projekty, které nelze spolufinancovat v rámci programů EU nebo ze strukturálních fondů EU.

⁷² CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY [online], 2010.

4 Programy bank na podporu financování projektů ze strukturálních fondů Evropské unie

Po vstupu České republiky do Evropské Unie v roce 2004 se podnikatelům, firmám i státním a neziskovým organizacím otevřela možnost využít k financování svých projektů dotací ze strukturálních fondů EU. Banky si velmi rychle uvědomily nemalý obchodní potenciál, který je s financováním dotačních projektů spojen. Jako první v roce 2004 vstoupila na trh *Komerční banka* s programem *Ponte*. Díky neexistenci konkurenčních programů získal program *Ponte* nevídanou publicitu. Teprve o několik měsíců později spustila Česká spořitelna svůj *EU Program* následovaný programem Československé obchodní banky s názvem *Program na spolufinancování projektů podporovaných z fondů EU*. Ostatní banky sice byly také schopny projekty žádající o dotace financovat, ale speciální programy připravily až podstatně později.⁷³

V této kapitole je nejprve popsán proces získání dotace ze strukturálních fondů EU. Dále jsou představeny programy vybraných bank, které jsou určeny pro podporu dotačních projektů. Tyto programy jsou následně porovnány a zhodnoceny z hlediska rozsahu služeb, které pro podporu procesu získání dotace nabízejí, a z hlediska jejich kvality.

4.1 Proces získání dotace ze strukturálních fondů EU

Cílem této kapitoly je popsat standardní fáze realizace projektů s podporou dotačních programů fondů EU, jejich orientační časovou náročnost a roli jednotlivých aktérů procesu.

Proces získání dotace ze strukturálních fondů EU prochází následujícími hlavními fázemi:

- I. Příprava a výběr vhodného projektu.
- II. Zabezpečení finančních prostředků.
- III. Zpracování žádosti o dotaci.
- IV. Výběr vhodného projektu.
- V. Rozhodnutí o udělení dotace.
- VI. Realizace projektu.
- VII. Vyplacení dotace.
- VIII. Splácení úvěrů.

---

⁷³ PENÍZE.CZ [online], 2005.

Fáze procesu získání dotace a základní činnosti, které v jednotlivých fázích probíhají, jsou zachyceny na následujícím obrázku.

Tabulka 4.1: Fáze procesu získání dotace ze strukturálních fondů EU

Fáze	Banka / Poradenská společnost	Příjemce dotace (žadatel)	Orgány státu / EU
I.		Příprava projektu	
II.	Zabezpečení finančních prostředků		
III.	Zpracování žádosti o dotaci		
		Žádost o příslib úvěru	
	Schvalovací proces Vystavení příslibu úvěru		
IV.		Předložení žádosti s příslibem řídícímu orgánu	
			Výběr vhodného projektu
V.		Rozhodnutí o poskytnutí dotace / Smlouva o poskytnutí dotace	
	Uzavření úvěrové smlouvy		
VI.	Čerpání úvěru, kontrola plnění podmínek úvěrové smlouvy	Realizace projektu	
VII.		Žádost o dotaci EU	Kontrola dokumentů, plnění podmínek EU, místní šetření
			Platba dotace
VIII.		Splácení úvěru z dotace EU a z vlastních zdrojů klienta	

Zdroj: ČSOB, a.s., 2010; vlastní úprava

V procesu získání dotace vystupují následující hlavní aktéři:

- **Příjemce dotace (žadatel)** – žádá o dotaci na vybraný projekt. Díky zajištěnému financování úvěrovými nástroji banky a získané dotaci realizuje projekt a následně splácí finanční závazky, které nepokryla obdržená dotace.
- **Banka / Poradenská společnost** – podílí se na přípravě žádosti o dotaci. Následně banka vystavuje příslib úvěru a po uzavření úvěrové smlouvy poskytuje finanční prostředky pro realizaci projektu formou úvěru. V průběhu projektu zajišťuje kontrolu plnění podmínek úvěrové smlouvy i podmínek stanovených orgány EU. Tyto činnosti bývají zajišťovány buď přímo bankou, nebo externí poradenskou společností.
- **Orgány státu / EU** – schvalují projekt a poskytují dotaci. Zároveň kontrolují plnění podmínek EU, které je nutné dodržet, aby bylo možné získat dotaci v plném rozsahu. V případě, že nejsou všechny požadované podmínky splněny, může dojít ke krácení přidělené dotace nebo i k jejímu nevyplacení.

O dotaci ze strukturálních fondů EU se mohou ucházet:

- **veřejnoprávní subjekty** (kraje, obce, mikroregiony, vysoké školy aj.),
- **orgány státní správy** (ministerstva a jejich příspěvkové organizace, úřady práce, pozemkové úřady aj.),
- **subjekty neziskového sektoru** (občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti, nadační fondy, nadace, profesní a zájmová sdružení aj.),
- **subjekty soukromého sektoru** (malí a střední podnikatelé, podniky aj.).

Základní podmínkou je, že subjekty **podnikají na území ČR** a mají na území ČR **daňovou povinnost**. Zároveň musí splňovat požadavky pro získání úvěru dané právním řádem.

Banky mají většinou připraveny programy na podporu financování projektů z fondů EU pro všechny zmíněné typy žadatelů.

4.1.1 Příprava a výběr vhodného projektu

Žadatel by měl již při přípravě projektu, na který by chtěl potenciálně využít dotaci ze strukturálních fondů EU, získat **maximum informací o možnostech financování** a o pravidlech a předpisech, které s poskytováním dotace úzce souvisejí. Již v tomto okamžiku je doporučováno kontaktovat banku, neboť je tak možné lépe připravit realizaci projektu s ohledem na jeho financování. Tím vzniká i větší šance pro budoucí úspěšné získání dotace. Obecně platí, že žadatel musí v případě dotace ze strukturálních fondů EU počítat s tím, že její proplácení bude probíhat až následně po proplacení dodavatelských faktur z vlastních zdrojů a po proběhnutí veškerých činností, které je nutné vykázat vůči řídicímu orgánu (např. doloženými fakturami).

Banka nebo poradenská společnost v této fázi realizuje tzv. **dotační audit**. Jde o komplexní službu, jejímž cílem je zmapování možností pro získání dotace. Realizace dotačního auditu zahrnuje několik úrovní:

- výběr nejvhodnější otevřené výzvy pro projektový záměr žadatele,
- analýzu možností financování,
- sestavení harmonogramu dotačních možností.

V rámci přípravy projektu je potřeba zpracovat **reálný rozpočet projektu** tak, aby příliš vysoké náklady v poměru k výstupu projektu nevedly k jeho zamítnutí. Zároveň je nutné sledovat aktuální **pokyny pro žadatele** z jednotlivých manuálů operačních programů (OP) a přihlížet k dalším návazným předpisům, pravidlům a nařízením EU.

Mezi základní požadavky při přípravě projektu patří:

- popis projektu dle osnovy v žádosti o poskytnutí podpory,
- podrobný rozpočet projektu,
- očekávaný výstup projektu,
- doklad o zajištění finančního krytí projektu,
- popis kapacit pro řízení.

Fáze přípravy a výběru vhodného projektu včetně zpracování žádosti o dotaci trvá zpravidla kolem 3 měsíců.

4.1.2 Zabezpečení finančních prostředků

Cílem této fáze je sestavení struktury financování a vystavení úvěrového příslibu, je-li podmínkou pro podání žádosti v rámci zvoleného OP.

Úvěrový příslib slouží k prokázání zabezpečení financování nákladů na celý projekt z vlastních nebo cizích zdrojů. V tomto případě se jedná o poskytnutí příslibu banky žadateli na předfinancování té části rozpočtu, která bude posléze kryta poskytnutou dotací, a příslibu banky na spolufinancování nákladů projektu, které žadatel není schopen pokrýt vlastními zdroji a na které se dotace nevztahuje. Jedná se o tyto varianty příslibů:

- **dopis s příslibem banky projednat příslušné financování projektu** – nezavazuje banku k poskytnutí úvěru, informuje pouze, že banka je připravena projednat financování projektu,
- **neodvolatelný příslib úvěru** – banka jej nemůže jednostranně zrušit,
- **odvolatelný příslib úvěru** – banka má bezpodmínečně neměnitelné a neodvolatelné právo kdykoli písemně příslib úvěru zrušit,
- **příslib financování pro dotované projekty** – určen pro dotované projekty, kde v zadávacím řízení podle zákona o veřejných zakázkách je klientovi určena povinnost poptat úvěr na financování dotovaného projektu.

Podklady žadatele, které jsou přikládány **k žádosti o poskytnutí dotace**, jsou zpravidla totožné s podklady, které je třeba předložit bance pro získání příslibu úvěru nebo úvěru na spolufinancování projektu. Jedná se zejména o dokumenty týkající se:

- podnikání žadatele (oprávnění k podnikání, účetní dokumenty, rozvahy, výkazy zisku a ztrát),

- vlastnických vztahů,
- dokladů k zajištění úvěru,
- projektu (projektová dokumentace včetně studie proveditelnosti, stavební povolení a další).

Tuto fázi zabezpečuje banka ve spolupráci s žadatelem o dotaci. Zabezpečení finančních prostředků zpravidla trvá 1 - 2 měsíce.

4.1.3 Zpracování žádosti o dotaci

Cílem této fáze je vytvoření **žádosti o dotaci** podle podmínek konkrétního OP. Součástí žádosti mohou být další dokumenty jako studie proveditelnosti, analýza nákladů a užitků, logický rámec projektu, územní rozhodnutí, stavební povolení, potvrzení o bezdlužnosti vůči správcům daní, smlouva o vedení běžného účtu, daňová přiznání (i za několik účetních let zpětně), stanovisko k posouzení vlivů na životní prostředí aj. Žadatel se v této fázi taktéž rozhoduje, zda projektovou dokumentaci připraví sám nebo zda pro přípravu využije služeb nabízených v rámci programů financování projektů jednotlivými bankami, specializovanými poradenskými firmami nebo využije zkušeností některého z certifikovaných poradců zařazených v tzv. *Národním registru poradců*, který byl vytvořen agenturou *Czechinvest*⁷⁴. Kvalita zpracování žádosti a podkladových materiálů má významný vliv na hodnocení a pravděpodobnost získání dotace.

Vytvořená žádost o poskytnutí dotace je podávána prostřednictvím implementačních orgánů v předepsaných termínech nebo kontinuálně v závislosti na podmínkách zvoleného OP.

Fáze zpracování žádosti včetně přípravy projektu trvá zpravidla kolem 3 měsíců.

4.1.4 Výběr vhodného projektu

Výběr vhodného projektu je v kompetenci regionálních pracovišť implementačních agentur (regionálních rad regionů soudržnosti) nebo útvarů řídicího orgánu. Tímto útvarem může být ministerstvo, regionální úřad, obecní úřad či jiný veřejný nebo soukromý subjekt, který byl jmenován a schválen členským státem EU.

Fázi výběru vhodného projektu lze rozdělit na několik částí:

- vyhlášení termínů pro podání žádostí,
- příjem žádostí o dotaci,

⁷⁴ *Czechinvest* – agentura pro podporu podnikání a investic zřízená státem (státní příspěvková organizace) podřízená Ministerstvu průmyslu a obchodu ČR.

- posouzení a vyhodnocení projektů – vyhodnocuje se jak formální stránka projektů, tak jejich přijatelnost. Vlastní vyhodnocení je bodové vícekritériální a je prováděno jak interně, tak externě akreditovanými specialisty,
- výběr projektů výběrovou komisí.

Fáze výběru vhodného projektu trvá přibližně 4 - 5 měsíců.

4.1.5 Rozhodnutí o udělení dotace

Tato fáze zahrnuje přípravu návrhu rozhodnutí o udělení dotace implementační agenturou, jeho schválení, informování žadatele o schválení rozhodnutí a v konečné fázi také podpis *Smlouvy o poskytnutí dotace* popř. zaslání *Rozhodnutí o poskytnutí dotace* řídicím orgánem (příslušným ministerstvem).

Ze *Smlouvy o poskytnutí dotace* se žadatel dozví veškeré konkrétní povinnosti, které jsou pro něho závazné a musí je respektovat a plnit. Informace o povinnostech žadatele jsou zároveň zveřejněny v příručce pro příjemce, která bývá k dispozici u vyhlašovatelů programů na internetových stránkách.

Po podpisu *Smlouvy o poskytnutí dotace* žadatel uzavírá s bankou *Smlouvu o úvěru* pro předfinancování a spolufinancování projektu.

Rozhodnutí o udělení dotace provádí řídicí orgán OP a trvá zpravidla kolem 1 měsíce.

4.1.6 Realizace projektu

Realizaci projektu může žadatel zahájit až od okamžiku, kdy příslušný orgán žadateli oznámí, že jeho projekt splňuje podmínky daného programu, tzv. **datum přijatelnosti projektu** (registrace žádosti). Tímto datem mohou vznikat tzv. **způsobilé výdaje** (tj. výdaje, na které lze žádat o dotaci). Datem zahájení realizace projektu je myšleno datum uzavření smlouvy u dodávek zboží či služeb nebo datum prvního záznamu do stavebního deníku. V této fázi musí žadatel o dotaci zejména dodržovat účelovost čerpání poskytnutého úvěru, nepřekračovat rozpočtové náklady na projekt, dodržovat parametry projektu a zajistit regulérnost jím vyhlašovaných výběrových řízení.

Některé banky a poradenské společnosti poskytují pro tuto fázi službu tzv. *Dotačního managementu*, která spočívá v poskytování asistenčních a poradenských služeb v průběhu realizace projektu. Cílem je zajistit plnění podmínek vyplývajících ze *Smlouvy o poskytnutí dotace*, aby přislíbená dotace byla vyplacena v plné výši a aby bylo minimalizováno riziko

její redukce či nevyplacení. Zahrnuje sledování, kontrolu a reporting plnění závazných ukazatelů a zpracování monitorovacích zpráv.

Délka této fáze je závislá na typu projektu.

4.1.7 Vyplacení dotace

Etapa vyplacení dotace nastává po dokončení celé realizace projektu či jeho dílčí části. Žadatel připraví **žádost o platbu**, jejíž součástí jsou faktury dokládající způsobilé výdaje na projekt. Žádost je předložena příslušnému pracovišti implementační agentury. To pak po následné kontrole a prověření realizace projektu provádí autorizaci platby a vše předává řídicímu orgánu. Ten po schválení žádosti o platbu předává *Příkaz k proplacení* příslušnému finančnímu útvaru, který po ověření všech náležitostí zažádá Ministerstvo financí ČR (platební a certifikační orgán) o provedení platby.

Banky a poradenské společnosti poskytují v rámci *Dotačního managementu* pomoc při sestavení žádosti o platbu.

Fáze vyplacení dotace trvá přibližně 3 měsíce.

4.1.8 Splácení úvěrů

Bankovní úvěr na předfinancování projektu je splacen z dotace, která bude zaslána platebním a certifikačním orgánem na běžný účet žadatele. Úvěr na spolufinancování projektu je pak splácen standardně z příjmů žadatele dle dohodnutého splátkového kalendáře stanoveného v konkrétní úvěrové smlouvě.

Plnění parametrů projektu je dle podmínek *Smlouvy o poskytnutí dotace* kontrolováno příslušnými orgány i po dokončení projektu (3 - 5 let). V případě neplnění podmínek může být dotace prostřednictvím finančních úřadů vymáhána zpět.

Časová náročnost této fáze závisí na splatnosti jednotlivých úvěrů.

4.2 Charakteristika vybraných bankovních programů

Koncentrace českého bankovního trhu je v porovnání s evropským poměrně vysoká. Dominantní postavení zaujímají tři největší banky, kterými jsou *Česká spořitelna, a.s.* (ČS), *Komerční banka, a.s.* (KB) a *Československá obchodní banka, a.s.* (ČSOB). Tyto banky jsou zároveň i největšími konkurenty v nabídce služeb a produktů souvisejících s možností financování a poradenství v oblasti dotací. Dalšími konkurenty na trhu v této oblasti jsou

UniCredit Bank Czech Republic, a.s. (UniCredit Bank) a *GE Money Bank, a.s.* (GE Money Bank).

Proces získání dotací ze strukturálních fondů EU je ze strany bank podporován specializovanými programy. Jednotlivé banky se liší v rozsahu nabízených služeb a způsobu jejich poskytování. V následujících kapitolách jsou v základních rysech popsány tyto specializované programy výše uvedených bank, které se financováním ze strukturálních fondů EU zabývají.

Programy jednotlivých bank jsou popsány s ohledem na oblasti zvolených porovnávacích kritérií, které budou sloužit pro následné srovnání a vyhodnocení rozsahu a kvality nabízených služeb.

4.2.1 Česká spořitelna

Spořitelna česká, nejstarší právní předchůdce České spořitelny, zahájila svou činnost již roku 1825. Česká spořitelna v dnešní podobě vznikla roku 1992, kdy byla zaregistrována jako akciová společnost. Od roku 2000 je Česká spořitelna členem *Erste Group*, jednoho z předních poskytovatelů finančních služeb ve střední a východní Evropě. Česká spořitelna se orientuje jak na drobnou klientelu, na malé a střední firmy, tak i na města a obce. Významnou roli hraje také ve financování velkých korporací a poskytování služeb v oblasti finančních trhů.⁷⁵

Česká spořitelna patří mezi nejvýznamnější banky, které poskytují programy na podporu financování projektů ze strukturálních fondů EU. Služby podpory financování nabízí prostřednictvím dceřiné společnosti **Grantika České spořitelny, a.s.** (Grantika).

Česká spořitelna poskytuje programy financování z fondů EU jak pro podnikatelský, tak i neziskový sektor. **EU program business** je určen pro financování podnikatelských projektů. Financování projektů veřejného a neziskového sektoru je poskytováno v rámci programu **EU program region**.⁷⁶

Informace

ČS má kvalitně zpracované webové stránky s informacemi o poskytovaných službách v rámci programů financování z fondů EU. Zároveň je jedním z partnerů portálu *eDotace.cz*⁷⁷, který poskytuje široké spektrum informací z oblasti dotací včetně dotací z evropských fondů.

⁷⁵ ČESKÁ SPOŘITELNA [online], 2012.

⁷⁶ ČESKÁ SPOŘITELNA [online], 2010.

⁷⁷ *eDotace.cz* – dostupné z: <http://www.edotace.cz>.

Pravidelně vydává elektronický *Měsíčník EU aktualit*. Propagační materiály včetně případových studií jsou velmi přehledné a dostatečně podrobné. Díky množství projektů, které ČS financovala, poskytuje klientům širokou databázi úspěšných projektových záměrů.

Poradenství

Pro poskytování konzultačních služeb ČS plně využívá svou síť poboček a komerčních center. V závislosti na ročním obratu společnosti, která o dotaci žádá, jsou služby poskytovány přímo na pobočkách, komerčních centrech, případně pro velké firmy a korporace přímo na centrále ČS. Jak banka, tak i dceřiná společnost Grantika nabízí možnost konzultace přímo u zákazníka.

Česká spořitelna poskytuje plnohodnotný *dotační audit*. Konzultační služby jsou pro žadatele poskytovány bezplatně.

Financování

ČS je schopna navrhnout optimální strukturu financování projektu podle požadavků klientů vhodnými kombinacemi krátkodobého, střednědobého a dlouhodobého financování s různými variantami využití dotace (použití dotace na částečnou předčasnou splátku úvěru, použití na úplné splacení překlenovacího úvěru). Do struktury financování je schopna zahrnout i alternativní zdroje financování jako leasing, factoring. Navržená struktura financování zahrnuje:

- rozpočet,
- finanční toky investice a dotace v letech,
- popis dodavatele,
- specifikaci dotačního programu,
- popis fungování financování z OP.

Návrh struktury financování bývá součástí projektu. Na základě **cash-flow** v projektech a s ohledem k určitému časovému posunu, ke kterému u investic dochází, provádí ČS aktualizaci cash-flow (aktualizace rozpadu investice a dotace do let) a také aktualizaci struktury financování v průběhu projektu.

Podle požadavků dotačního programu lze vystavit **závaznou i nezávaznou variantu úvěrového příslibu**. Nezávazný úvěrový příslib je žadateli vystaven zpravidla do jednoho dne. Zpracování závazných příslibů trvá v závislosti na angažovanosti klienta zpravidla 2 - 5 týdnů.

Vypracování žádosti o dotaci

Součástí poskytovaných služeb je i vypracování žádosti o dotaci včetně relevantních příloh (studie proveditelnosti, ekonomický plán). Zároveň jsou poskytovány konzultace k jednotlivým přílohám a administrativním úkonům.

Žádosti o dotaci zpracovává dceřiná společnost *Grantika České spořitelny*. Banka tuto službu přímo neposkytuje. Provize za zpracování žádosti je individuální. Většinou je hrazen fixní poplatek za zpracování. Teprve v případě schválení dotace je doplácena další část provize.

Dotační management

ČS nabízí prostřednictvím dceřiné společnosti Grantika plnohodnotný dotační management a to jak sledování, kontrolu a monitoring projektu, tak i úkony týkající se žádosti o platbu. V rámci dalších služeb je poskytována podpora výběrových řízení včetně vyhodnocení nabídek.

4.2.2 Komerční banka

Komerční banka vznikla v roce 1990 vyčleněním obchodní činnosti z bývalé Státní banky československé na území ČR. Od roku 2002 se KB stala součástí bankovní skupiny *Société Générale*. Komerční banka patří mezi přední bankovní instituce v ČR a v regionu střední a východní Evropy. KB je univerzální bankou se širokou nabídkou služeb v oblasti retailového, podnikového a investičního bankovníctví.⁷⁸

Komerční banka pro oblast financování projektů s dotacemi ze strukturálních fondů EU nabízí:

- *Poradenský servis KB EU Point* – zajišťuje komplexní pokrytí projektového cyklu konzultačními a asistenčními službami.
- *Program Ponte II* – ucelená nabídka produktů KB pro potřeby spojené s financováním projektů.

KB pro poskytování služeb programu financování z dotací EU využívá jednak svých odborných regionálních center a jednak externích poradenských agentur.

Program financování KB zahrnuje financování jak podnikatelského, tak i neziskového sektoru.⁷⁹

---

⁷⁸ KOMERČNÍ BANKA [online], 2012a.

⁷⁹ KOMERČNÍ BANKA [online], 2012b.

Informace

Webové stránky programu *KB EU Point* obsahují všechny podstatné informace týkající se služeb poskytovaných KB v oblasti financování projektů ze strukturálních fondů EU.

KB vydává v pravidelných intervalech (dvou měsíců) elektronický zpravodaj obsahující aktuální informace z oblasti dotací EU. Obsahuje pravidelné rubriky, rady a tipy pro bezproblémový průběh projektů, ucelené a podrobné informace k vybranému tématu a příklad úspěšné realizace konkrétního projektu spolufinancovaného úvěrovými zdroji KB ve formě případové studie.

Tištěné propagační materiály jsou velmi kvalitně zpracovány a poskytují žadatelům ucelený přehled o procesu získání dotace a službách, které banka v tomto směru nabízí.

Poradenství

Poradenský servis *KB EU Point* nabízí:

- průzkum dotací (přímo na stránkách banky lze nalézt on-line databázi nabídky dotací, tj. aktuálně vyhlášené výzvy a dotační programy rozdělené podle cílových skupin příjemců),
- osobní konzultace (se specialisty KB EU Point a to i přímo u žadatele),
- možnost konzultace s analytickým týmem banky (pro zjištění možnosti financování projektu a nabídky neoptimálnější varianty financování),
- odbornou asistenci (pomoc s přípravou projektu, žádostí o dotace a udržení získané dotace EU), pomoc s výběrem poradenské firmy,
- optimální financování projektu (program Ponte II),
- synchronizaci podmínek dotace a podmínek úvěru,
- aktuální informace (formou elektronického magazínu KB EU Point news),
- financování projektů alternativními zdroji (Evropská investiční banka, Evropská banka pro obnovu a rozvoj, dotace státu).

Poradenský servis do konce roku 2011 připravoval i tzv. *KB EU Point Index* – ukazatel, který poskytoval rychlou informaci o aktivitě v oblasti čerpání prostředků z evropských dotací pro odborníky i veřejnost. Tento index však již v současnosti není poskytován.

Služby KB EU Point jsou poskytovány týmem specialistů, kteří jsou rozmístěni do všech regionů ČR. Poradenství je poskytováno **zcela zdarma**.

Financování

Financování projektů zajišťuje KB prostřednictvím programu *Ponte II*. Program nabízí speciální úvěrový produkt, který kompletně pokrývá potřeby žadatelů o poskytnutí dotace.

Program nabízí zejména:

- příslib úvěru (jsou poskytovány všechny čtyři varianty příslibů),
- úvěr na předfinancování grantu EU,
- úvěr na spolufinancování projektu,
- běžný účet pro příjmy a výdaje dotovaného projektu.

Návrh struktury financování zahrnuje hlavně **nabídku úvěrových produktů**. Nezabývá se ve větší míře finančními toky v průběhu projektu.

Standardní doba pro vystavení neodvolatelného příslibu úvěru se pohybuje v rozmezí 1 - 2 týdny. Ostatní varianty příslibů jsou poskytovány zpravidla do jednoho dne.

Vypracování žádosti o dotaci

V rámci poradenského servisu KB EU Point jsou nabízeny pouze odborné asistenční služby pro přípravu žádosti o dotaci. Komplexnější služby pro přípravu žádosti jsou poskytovány partnerskými poradenskými společnostmi.

Dotační management

Dotační management a další služby právního a poradenského servisu dotačních projektů, jako např. organizace výběrových řízení, nejsou přímo poskytovány. KB k tomuto účelu využívá služeb partnerských poradenských společností.

4.2.3 ČSOB

ČSOB byla založena státem v roce 1964 jako banka pro poskytování služeb v oblasti financování zahraničního obchodu a volnoměnových operací. V červnu roku 1999 byla privatizována – jejím majoritním vlastníkem se stala belgická *KBC Bank*, která je součástí skupiny KBC. V červnu roku 2000 ČSOB převzala *Investiční a poštovní banku*. Po odkoupení minoritních podílů se v červnu roku 2007 stala KBC Bank jediným akcionářem ČSOB. Do konce roku 2007 působila banka na českém i slovenském trhu, slovenská pobočka ČSOB byla

oddělena k 1. lednu 2008. ČSOB poskytuje své služby všem klientským segmentům, tj. fyzickým osobám, malým a středním podnikům, korporátním a institucionálním klientům.⁸⁰

Pro komplexní poradenskou pomoc při zpracování žádosti o dotaci a součinnost při realizaci projektů podporovaných z fondů EU zřídila banka poradenský útvar *ČSOB EU Centrum*. Útvar se specializuje na komplexní poradenství a další činnosti související s přípravou a realizací dotovaných projektů a poskytuje odbornou podporu pobočkové síti. Z důvodu posílení poradenské kapacity pro segment malých a středních podniků vytvořila ČSOB partnerství s poradenskou společností *Asistenční centrum, a.s.* (Asistenční centrum).⁸¹

Program pro financování z fondů EU je určen jak pro podnikatelský, tak i pro veřejný a neziskový sektor.

Informace

Webové stránky *ČSOB EU Centra* poskytují základní informace o poskytovaných službách a způsobu financování v rámci dotačních programů. Na stránkách nejsou k dispozici bližší informace k jednotlivým OP, přehled aktuálních výzev ani případové studie.

Dostupné propagační materiály nedávají úplný obraz o procesu financování ze strukturálních fondů EU. Informují pouze o základních fázích přípravy a realizaci dotačních projektů. V rámci propagačních materiálů jsou k dispozici krátké případové studie týkající se různých projektů – dotačních programů.

Poradenství

ČSOB EU Centrum poskytuje bezplatně **plnohodnotný dotační audit**, tzn. předběžné posouzení plánovaného projektu z hlediska možností poskytnutí dotace.

Pobočky banky nejsou pro účely poradenství využívány. Poradenství je poskytováno šesti specialisty banky, kteří pokrývají všechny regiony ČR. Žadatelé ze segmentu malých a středních podniků mohou využívat služeb Asistenčního centra a jeho sítě regionálních poboček se zastoupením ve všech krajích ČR.

Financování

Návrh struktury financování zahrnuje hlavně nabídku standardních úvěrových produktů banky. Na předfinancování dotace a spolufinancování projektů banka poskytuje krátkodobé,

---

⁸⁰ ČSOB [online], 2012a.

⁸¹ ČSOB [online], 2012b.

střednědobé nebo dlouhodobé typy úvěrů. Pro zajištění úvěrů jsou využívány standardní zajišťovací instrumenty.

Žadatelům jsou poskytnuty základní formy příslibu financování. Doba vyřízení odvolatelného příslibu je zpravidla 1 den. Vyřízení neodvolatelného příslibu trvá 2 - 4 týdny.

Vypracování žádosti o dotaci

Žadatelům, jejichž projekty byly **dotačním auditem** vyhodnoceny jako vhodné pro přidělení dotace, nabízí ČSOB komplexní zpracování **žádosti o dotaci** včetně všech nezbytných příloh jako studie proveditelnosti, analýza nákladů a přínosů, aj. Provize za zpracování a vyřízení dotace je splatná jen v případě schválení požadované dotace.

Žádost o dotaci větších investičních projektů je zpracovávána přímo specialisty ČSOB EU Centra. Žádosti menších a středních projektů jsou zpracovávány společností Asistenční centrum.

Dotační management

V průběhu realizace dotovaného projektu poskytuje ČSOB poradenské a asistenční služby v rámci **dotačního managementu**. Zejména jde o kontrolu plnění závazných indikátorů projektu, provádění požadovaných administrativních a procedurálních úkonů a v neposlední řadě i pomoc při přípravě žádosti o platbu.

Poradenská společnost Asistenční centrum poskytuje navíc také podporu výběrových řízení.

4.2.4 UniCredit Bank

UniCredit Bank začala působit na českém trhu od roku 2007, kdy vznikla integrací bankovních domů *HVB Bank* a *Živnostenské banky*. UniCredit Bank nabízí širokou škálu kvalitních produktů pro firemní zákazníky i privátní klientelu. Je jednou z nejsilnějších bank na trhu v oblasti projektového, strukturovaného a syndikovaného financování Corporate Finance. UniCredit Bank si vybudovala silnou pozici v oblasti akvizičního financování. Řadí se také na přední příčku ve financování komerčních nemovitostí.⁸²

Pro podporu financování projektů ze strukturálních fondů EU banka vytvořila *Evropské kompetenční centrum UniCredit Bank* (ECC). Díky mezinárodní síti kompetenčních center využívá české ECC cenné znalosti, zkušenosti a metodické postupy z projektů realizovaných

---

⁸² UNICREDIT BANK [online], 2012a.

v jiných evropských zemích. Pro poskytování služeb v rámci programu financování z fondů EU využívá UniCredit Bank také prověřené poradenské společnosti.

UniCredit Bank je od roku 2007 smluvním partnerem státu pro zajišťování výplat prostředků fondů EU a státního rozpočtu.⁸³

Informace

Informační zdroje týkající se financování ze strukturálních fondů EU poskytované na webových stránkách UniCredit Bank nejsou příliš obsáhlé. Žadatel získá pouze velmi hrubý přehled o poskytovaných službách. Chybí informace týkající se celého procesu získání dotace. Zveřejněný seznam OP není kompletní, obsahuje pouze některé vybrané programy.

V omezené míře jsou využívány případové studie, které nejsou žadatelům volně k dispozici.

Banka neposkytuje žádné další informační zdroje jako například elektronické periodikum, tištěné propagační materiály, volně dostupné případové studie, databázi úspěšných projektových záměrů atd.

Poradenství

UniCredit Bank poskytuje konzultační služby prostřednictvím ECC center, která jsou umístěna pouze na třech regionálních pracovištích – v Praze, Brně a Ostravě. Je nabízena možnost konzultace přímo u zákazníka.

Banka nabízí žadatelům plnohodnotný dotační audit. Konzultační služby UniCredit Bank jsou poskytovány **bezplatně**.

Financování

Návrh struktury financování je zpracováván bankou ve formě nabídky úvěrového financování. Pro financování banka připravila produkt Euroúvěr pro zajištění optimální struktury financování, který zahrnuje:

- vystavení základní formy příslibu úvěru,
- překlenovací úvěr,
- investiční úvěr.

Banka zpracovává všechny formy úvěrových příslibů.

---

⁸³ UNICREDIT BANK [online], 2012b.

Vypracování žádosti o dotaci

Banka nabízí pouze konzultační služby k vypracování žádosti o dotaci. Komplexnější služby v této oblasti jsou poskytovány partnerskými konzultačními společnostmi.

Dotační management

Komplexní dotační management je zajišťován partnerskými poradenskými společnostmi. Realizaci výběrových řízení banka přímo neposkytuje.

4.2.5 GE Money Bank

GE Money Bank je součástí skupiny *General Electric*. V ČR působí od roku 1997 a patří mezi největší peněžní ústavy. GE Money Bank je univerzální bankou, která své služby orientuje jak na občany, tak na malé a střední podniky.⁸⁴

GE Money Bank prostřednictvím služby *EU Servis* nabízí žadatelům o dotaci z evropských strukturálních fondů komplexní poradenství při získávání a správě dotací včetně přípravy návrhu struktury financování předkládaných projektů. Poradenství poskytované službou EU Servis je zajišťováno prostřednictvím dceřiné společnosti *AgroConsult Bohemia* (AgroConsult).

Služby EU Servis jsou zaměřeny převážně na sektory zemědělství, lehkého průmyslu a ekoenegie.⁸⁵

Informace

Žadatelé na webových stránkách *EU Servis* naleznou pouze velmi omezené informace o poskytovaných službách týkajících se financování projektů z fondů EU a o procesu získání dotace. Žadatelé jsou odkázáni na přímý kontakt s bankovními specialisty prostřednictvím online žádosti nebo žádosti po telefonu.

Banka nevydává žádné elektronické periodikum ani další zdroje informací pro zorientování žadatelů v této problematice. K dispozici nejsou ani tištěné informační materiály.

Případové studie pro jednotlivé dotační programy jsou poskytovány individuálně v omezené míře prostřednictvím dceřiné poradenské společnosti AgroConsult Bohemia.

V rámci procesu získání dotace banka využívá také ověřené externí poradenské společnosti. Seznam partnerských společností není veřejně dostupný.

---

⁸⁴ GE MONEY [online], 2012a.

⁸⁵ GE MONEY [online], 2012b.

Poradenství

V rámci služby EU Servis banka poskytuje nezbytné informace pro nastavení úvěrového financování a pro výběr vhodného dotačního programu. Plnohodnotný dotační audit je realizován prostřednictvím dceřiné společnosti AgroConsult Bohemia. Poradenství není na pobočkách GE Money Bank poskytováno. První kontakt se žadatelem zajišťují regionální firemní bankéři. Po zjištění konkrétních potřeb jsou žadatelé přesměrováni na specialisty EU Servis. V rámci regionů nejsou zřízena odborná poradenská centra.

Financování

GE Money Bank nabízí zpracování všech typů úvěrových příslibů. Zpracování neodvolatelného příslibu trvá 1 - 2 týdny. Ostatní typy příslibů jsou poskytovány do 2 dnů.

Pro financování dotačního projektu je nabízena standardní škála úvěrových produktů, a to jak pro předfinancování, tak i pro spolufinancování projektu. Čerpání úvěrů je možné jak jednorázově, tak i postupně podle požadavků žadatele.

Zpracovávaný návrh struktury financování zahrnuje pouze nabídku úvěrových produktů banky.

Vypracování žádosti o dotaci

Vypracování žádosti nabízí banka prostřednictvím služeb dceřiné společnosti AgroConsult, které zahrnují jak vyplnění žádosti, tak i poskytnutí odborné pomoci při kompletaci všech povinných a nepovinných příloh.

Dotační management

Dotační management je poskytován prostřednictvím výše uvedené dceřiné společnosti AgroConsult. Poradenská společnost nabízí komplexní dotační management, a to od administrace až po vypracování žádosti o platbu. Zároveň je nabízena služba zpracování výběrového řízení.

4.3 Komparace dotačních programů banky

Pro porovnání programů na podporu financování ze strukturálních fondů EU nabízených bankami zmíněnými v předchozí kapitole byla zvolena *metoda bodového hodnocení* doplněná o *metodu semaforu*.⁸⁶ Kombinace zvolených metod dává přehlednou informaci o pozitivích a negativích jednotlivých porovnávaných dotačních programů bank.

4.3.1 Bodová metoda

Smyslem této metody je shrnout do jedné charakteristiky indikátory, které jsou zachyceny v různých měrných jednotkách nebo v odlišném rozsahu hodnot. Metoda vychází z **maximální** nebo naopak **minimální hodnoty** analyzovaného ukazatele. Maximální hodnota je zvolena v případě, kdy je jako progresivní považován růst ukazatele a naopak minimální hodnota je zvolena v případě, že jako progresivní je považován pokles ukazatele. Této hodnotě je přiřazeno maximální bodové ohodnocení. Pro účely vyhodnocení dotačních programů bank bylo zvoleno maximální bodové ohodnocení ve výši 100 bodů. Bodová hodnota indikátoru se vypočítá pomocí následujících rovnic 4.1 a 4.2:

- v případě, že progresivní je růst ukazatele:
$$B_{ij} = \frac{x_{ij}}{x_{i \max}} \quad (4.1)$$

- v případě, že progresivní je pokles ukazatele:
$$B_{ij} = \frac{x_{i \min}}{x_{ij}} \quad (4.2)$$

kde:

B_{ij} – je bodová hodnota i -tého indikátoru pro j -tý program,

x_{ij} – je hodnota i -tého indikátoru pro j -tý program,

$x_{i \max}$ – je maximální hodnota i -tého indikátoru,

$x_{i \min}$ – je minimální hodnota i -tého indikátoru.

Takto vypočtené body jsou pro jednotlivé programy sečteny a výsledná hodnota je pak použita ke stanovení jejich výsledného pořadí.

4.3.2 Metoda semaforu

Podstatou metody semaforu je přiřazení specifických symbolů jednotlivým hodnotám indikátorů. Symboly navíc odpovídají určité procentuální úrovni sledovaného indikátoru. Nejběžněji používanými symboly jsou dvoubarevné či vícebarevné škály, datové čáry nebo škály vyjádřené pomocí sady ikon. Pro účely vyhodnocení dotačních programů bank byla

---

⁸⁶ KUTSCHERAUER, Alois et al [online], 2010.

zvolena **tříbarevná škála**, která je tvořena barvami zelená, žlutá a červená. Prostřední barva (žlutá) odpovídá percentilu 50. Ostatní dvě barvy představují v barevné škále hodnotu nad (zelená) a pod (červená) hodnotou percentilu 50.

Výhodou této metody je dobrá přehlednost díky vizualizaci hodnot indikátorů, rychlost a bezproblémová využitelnost při analyzování různě širokých skupin indikátorů.

4.4 Aplikace zvolených metod pro hodnocení dotačních programů bank

Datovou základnu pro aplikaci zvolených metod srovnání tvoří bodové hodnocení dotačních programů bank podle **zvolené sady srovnávacích kritérií**. Kritéria jsou seskupena do několika oblastí a ohodnocena podle **zvolené škály hodnot**, která je uvedena v následující tabulce.

Tabulka 4.2: Škála bodového ohodnocení srovnávacích kritérií

Hodnoty kritéria	Význam hodnoty
0	Kritérium není splněno nebo hodnocená služba není poskytována.
1	Kritérium je splněno pouze částečně nebo hodnocená služba není poskytována v plném rozsahu.
2	Kritérium je splněno nebo služba je poskytována v plném rozsahu.

Zdroj: Vlastní zpracování, 2012

Hodnocení kritérií je následně pro jednotlivé programy bank sumarizováno a je stanoveno **pořadí bank** v rámci hodnocené oblasti. Sumární hodnota hodnocení je dále využita jako datová základna pro aplikaci bodové metody a metody semaforu.

Pro hodnocení kritérií dotačních programů bank jsou použity následující zdroje informací:

- webové stránky bank a partnerských poradenských společností,
- elektronická periodika vydávaná bankami,
- tištěné prezentační materiály,
- telefonické a osobní konzultace se specialisty bank na problematiku financování projektů ze strukturálních fondů EU.

4.4.1 Srovnávací kritéria

Pro realizaci vlastního porovnání dotačních programů bank bylo nutné nejprve stanovit **srovnávací kritéria**. Kritéria byla zvolena na základě analýzy procesu získání dotace ze strukturálních fondů EU a dále na základě analýzy nabízených programů jednotlivými bankami a to z následujících oblastí:

- **Informace** – zvolená kritéria poskytují přehled o rozsahu poskytovaných informačních zdrojů, které může žadatel využít.
- **Poradenství** – kritéria zahrnují porovnání rozsahu, dostupnosti a finanční náročnosti konzultačních služeb.
- **Financování** – zahrnuje kritéria posuzující kvalitu a rozsah možností financování dotačních projektů, poskytované varianty příslibů.
- **Vypracování žádosti o dotaci** – kritéria hodnotí rozsah služeb pro vypracování žádosti o dotaci.
- **Dotační management** – porovnává rozsah služeb poskytovaných ve fázi realizace projektu, které sledují realizaci projektu za stanovených podmínek s cílem udržení dotace. Zároveň jsou posuzovány další poskytované služby při realizaci projektu jako např. realizace výběrových řízení.

4.4.2 Hodnocení srovnávacích kritérií podle zvolených oblastí

Dotační programy bank jsou ohodnoceny na základě zvolených srovnávacích kritérií podle jednotlivých oblastí. V rámci jednotlivých oblastí je zároveň stanoveno i pořadí dotačních programů bank.

Informace

Jednotlivé banky poskytují různou šíři informačních zdrojů týkajících se čerpání dotací ze strukturálních fondů. Z hodnocení vyplývá, že nejširší rozsah a kvalitu informačních zdrojů poskytuje Česká spořitelna těsně následovaná Komerční bankou. Informační zdroje obou bank jsou velmi kvalitně a rozsáhle zpracovány a poskytují žadateli o dotaci velmi ucelenou představu o procesu získání dotace a postupu, jak se o získání dotace ucházet. Naopak informační zdroje bank UniCredit Bank a GE Money Bank jsou omezeny pouze na základní informace o nabízených službách v rámci programů.

Tabulka 4.3: Informace – hodnocení srovnávacích kritérií

Banka/kritérium	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	Σ Bodů	Pořadí
Česká spořitelna	2	2	2	2	2	2	2	14	1
Komerční banka	2	2	0	2	2	0	2	10	2
ČSOB	1	0	2	1	0	0	2	6	3
UniCredit Bank	1	0	0	0	0	0	1	2	5
GE Money Bank	1	0	1	0	0	0	1	3	4

Poznámka: 1. Webové stránky; 2. Databáze aktuálních výzev EU dotací; 3. Dotazník pro zájemce (na webových stránkách); 4. Propagační materiály; 5. Elektronické periodikum; 6. Databáze úspěšných projektových záměrů; 7. Případové studie.

Zdroj: Informační podklady dotačních programů bank, 2012; vlastní hodnocení a zpracování

Poradenství

Konzultační služby jsou ve srovnatelném rozsahu nabízeny všemi bankami. Hlavní rozdíly v této oblasti spočívají hlavně v dostupnosti těchto služeb. Česká spořitelna i Komerční banka disponují sítí odborného poradenství, která je dostupná i na regionální úrovni. Ostatní banky poradenství řeší prostřednictvím specializovaných center, která nejsou ve všech regionech zastoupena, nebo službami poskytovanými přímo centrálou banky. Pobočková síť bank je pro účely poradenství využívána pouze u ČS a v menší míře i KB a ČSOB.

Tabulka 4.4: Poradenství – hodnocení srovnávacích kritérií

Banka/kritérium	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	Σ Bodů	Pořadí
Česká spořitelna	2	2	2	2	1	2	2	13	1
Komerční banka	2	2	1	2	2	2	2	13	1
ČSOB	2	1	1	2	2	2	2	12	2
UniCredit Bank	2	1	0	2	2	2	2	11	3
GE Money Bank	2	1	0	0	0	2	2	7	4

Poznámka: 1. Konzultační služby; 2. Síť odborného poradenství; 3. Síť poboček; 4. Konzultace přímo u zákazníka; 5. Bezplatné telefonické poradenství; 6. Analýza dotačních možností (Dotační audit); 7. Bezplatné poradenství.

Zdroj: Informační podklady dotačních programů bank, 2012; vlastní hodnocení a zpracování

Financování

Rozsah služeb v oblasti financování je u všech bank velmi podobný. Všechny banky poskytují odpovídající finanční produkty jak pro předfinancování, tak i spolufinancování projektů. Rozdíly jsou zaznamenány ve variantách vystavovaných úvěrových příslibů a v době vystavení úvěrového příslibu.

Rozdílný je i způsob zpracování návrhu struktury financování, kdy je většinou bank poskytován pouze ve formě úvěrové nabídky.

Tabulka 4.5: Financování – hodnocení srovnávacích kritérií

Banka/kritérium	1.	2.	3.	4.	5.	Σ Bodů	Pořadí
Česká spořitelna	2	2	1	2	2	9	1
Komerční banka	1	2	2	2	2	9	1
ČSOB	1	1	1	2	2	7	2
UniCredit Bank	1	1	1	2	2	7	2
GE Money Bank	1	2	2	2	2	9	1

Poznámka: 1. Návrh struktury financování; 2. Vystavení úvěrového příslibu (závazný, nezávazný, dopis s příslibem projednání); 3. Standardní doba vystavení úvěrového příslibu; 4. Smlouva o úvěru (předfinancování i spolufinancování projektu); 5. Financování až do 100 % finančních nákladů.

Zdroj: Informační podklady dotačních programů bank, 2012; vlastní hodnocení a zpracování

Vypracování žádosti o dotaci

Vypracování žádosti o dotaci jako službu poskytuje pouze ČS, ČSOB a GE Money Bank. Ostatní banky vypracování žádosti neposkytují, pouze žadateli doporučují prověřené poradenské společnosti, které jsou schopny tuto službu poskytnout. Rozdíly jsou i v provizi za tuto službu. ČSOB jako jediná vyžaduje po žadateli provizi pouze v případě schválení dotace. U ostatních bank nebo poradenských společností je vypracování žádosti zpoplatněno bez ohledu na výsledek schvalovacího procesu.

Tabulka 4.6: Vypracování žádosti o dotaci – hodnocení srovnávacích kritérií

Banka/kritérium	1.	2.	Σ Bodů	Pořadí
Česká spořitelna	2	1	3	2
Komerční banka	0	0	0	4
ČSOB	2	2	4	1
UniCredit Bank	0	0	0	4
GE Money Bank	2	0	2	3

Poznámka: 1. Vypracování žádosti včetně relevantních příloh; 2. Provize pouze v případě schválení dotace.

Zdroj: Informační podklady dotačních programů bank, 2012; vlastní hodnocení a zpracování

Dotační management

Dotační management je v plném rozsahu poskytován pouze ČS, ČSOB a GE Money Bank. Ostatní banky dotační management ani některou z jeho dílčích služeb přímo neposkytují. Žadatelům je pouze poskytován kontakt na vhodnou partnerskou poradenskou společnost, která je schopna dotační management realizovat.

Tabulka 4.7: Dotační management – hodnocení srovnávacích kritérií

Banka/kritérium	1.	2.	3.	4.	Σ Bodů	Pořadí
Česká spořitelna	2	2	2	2	8	1
Komerční banka	0	0	0	0	0	2
ČSOB	2	2	2	2	8	1
UniCredit Bank	0	0	0	0	0	2
GE Money Bank	2	2	2	2	8	1

Poznámka: 1. Sledování, kontrola a reporting průběhu projektu; 2. Zpracování monitorovacích zpráv; 3. Příprava žádosti o platbu; 4. Realizace výběrového řízení.

Zdroj: Informační podklady dotačních programů bank, 2012; vlastní hodnocení a zpracování

4.4.3 Vyhodnocení srovnávacích kritérií dotačních programů bank

Celkové hodnocení jednotlivých oblastí srovnávacích kritérií je použito jako základ pro aplikaci bodového hodnocení. Přehled celkového hodnocení je zachycen v tabulce 4.8.

Tabulka 4.8: Přehled celkového hodnocení za všechny oblasti srovnávacích kritérií

Banka/oblast kritérií	1.	2.	3.	4.	5.
Česká spořitelna	14	13	9	3	8
Komerční banka	10	13	9	0	0
ČSOB	6	12	7	4	8
UniCredit Bank	2	11	7	0	0
GE Money Bank	3	7	9	2	8

Poznámka: 1. Informace; 2. Poradenství; 3. Financování; 4. Žádost; 5. Dotační management.

Zdroj: Hodnocení srovnávacích kritérií podle zvolených oblastí

Pro aplikaci bodové metody byl k ohodnocení celkových výsledků z tabulky 4.8 zvolen interval 0-100 bodů, přičemž 100 bodů získala vždy oblast dotačního programu s maximálním hodnocením. Vypočtené bodové hodnocení je uvedeno v tabulce 4.9, kde je zároveň sumarizováno celkové bodové hodnocení jednotlivých dotačních programů bank a podle výše dosažených bodů je stanoveno celkové pořadí. Se značným bodovým rozdílem dominoval program České spořitelny, následovaný programem ČSOB. Srovnatelný počet bodů získaly programy GE Money Bank a Komerční banky. Na posledním místě s nejnižším bodovým ohodnocením se umístil program banky UniCredit Bank.

Tabulka 4.9: Bodové hodnocení za všechny oblasti srovnávacích kritérií

Banka/oblast kritérií	1.	2.	3.	4.	5.	Σ Bodů	Pořadí
Česká spořitelna	100	100	100	75	100	475	1
Komerční banka	71	100	100	0	0	271	4
ČSOB	43	92	78	100	100	413	2
UniCredit Bank	14	85	78	0	0	177	5
GE Money Bank	21	54	100	50	100	325	3

Poznámka: 1. Informace; 2. Poradenství; 3. Financování; 4. Žádost; 5. Dotační management.

Zdroj: Vlastní hodnocení a zpracování, 2012

Tabulka 4.10 zachycuje **poměrové relace** dosažených bodů jednotlivých dotačních programů k nejlepšímu, průměrnému a nejhoršímu dotačnímu programu vyjádřené v procentech.

„*Nejlepším*“ dotačním programem je program ČS, který odpovídá hodnotě 100 %. Procentuální hodnota bodového hodnocení ostatních bank vyjadřuje relaci úrovně těchto programů k úrovni nejlepšího programu. Z vyhodnocení je patrné, že ostatní programy výrazněji zaostávají za nejlepším programem ČS.

„*Průměrným*“ programem je program GE Money Bank, který se nejvíce přibližuje průměrné hodnotě celkového bodového hodnocení oblastí kritérií jednotlivých dotačních programů. ČS a ČSOB jsou výrazně nad úrovní průměrného programu. KB a UniCredit Bank jsou naopak výrazně pod úrovní průměrně hodnocené GE Money Bank.

„*Nejhorším*“ programem, který dosáhl nejnižšího bodového hodnocení a odpovídá hodnotě 100 % je program UniCredit Bank. Procentuální hodnota bodového hodnocení ostatních bank vyjadřuje relaci úrovně těchto programů k úrovni nejhoršího programu. Úroveň ostatních dotačních programů je na základě vyhodnocení relace k nejhoršímu programu výrazně vyšší.

Tabulka 4.10: Relace programů bank k výběrovým hodnotám celkového bodového hodnocení

Banka/relace	<i>Nejlepší banka</i> (Maximum)	<i>Průměrná banka</i> (Průměr)	<i>Nejhorší banka</i> (Minimum)
Česká spořitelna	100,00%	143,00%	268,00%
Komerční banka	57,00%	82,00%	153,00%
ČSOB	87,00%	124,00%	233,00%
UniCredit Bank	37,00%	53,00%	100,00%
GE Money Bank	68,00%	98,00%	184,00%

Zdroj: Vlastní hodnocení a zpracování, 2012

Výsledné pořadí bankovních programů vyplývající z hodnocení jednotlivých oblastí kritérií je dále využito pro stanovení **celkového průměrného pořadí programů**, které je zachyceno v tabulce 4.11. V rámci každé vyhodnocované oblasti srovnávacích kritérií bylo stanoveno pořadí dotačních programů. Celková průměrná hodnota pořadí dotačního programu pak ukazuje, jak si jednotlivé programy vzájemně vedou v rámci hodnocených oblastí. Nejlépe hodnoceným programem s celkově nejlepším průměrným pořadím je jednoznačně program České spořitelny (v tabulce označeno zelenou barvou). Program České spořitelny byl nejlépe hodnocen ve všech oblastech, kromě oblasti *Žádost*. Naopak nejhorším celkově hodnoceným programem je program UniCredit Bank (označeno červenou barvou), jehož hodnocení je

negativně ovlivněno neposkytováním možnosti zpracování žádosti o dotaci a neexistencí dotačního managementu projektu i celkově nižším rozsahem a kvalitou dalších služeb.

Vyhodnocení celkového průměrného pořadí a celkového absolutního pořadí identifikovalo nejlepší a nejhorší bankovní program shodně jako bodové hodnocení. Rozdíl ve výsledném pořadí mezi těmito metodami je pouze v porovnání programů GE Money Bank a KB, kdy byly tyto banky v obou hodnoceních vyhodnoceny v jiném pořadí. V bodovém hodnocení byl mezi těmito bankami zaznamenán výraznější rozdíl. Vyplývá z něj, že program KB mírně zaostává za programem GE Money Bank. Důvodem je zejména skutečnost, že program Komerční banky neposkytuje *zpracování žádosti o dotaci a dotační management*. KB je lépe hodnocena za kvalitnější poskytování informací a poradenství, naopak GE Money Bank v oblastech týkajících se zpracování žádosti o dotaci a dotačního managementu. V rámci obou metod je rozdíl pořadí těchto dvou bank způsoben hlavně tím, že neposkytování dotačního managementu programem KB minimálně ovlivňuje výslednou hodnotu průměrného pořadí (banky v této oblasti skončily na prvním nebo druhém pořadovém místě). Z tohoto důvodu dochází v hodnocení podle průběžného pořadí u těchto dvou bank k určitému zkreslení výsledného pořadí oproti výsledkům bodového hodnocení.

Tabulka 4.11: Průběžné a celkové pořadí programů dle bodové metody

Banka/oblast kritérií	1.	2.	3.	4.	5.	Celkové průměrné pořadí	Celkové absolutní pořadí
Česká spořitelna	1	1	1	2	1	1,2	1
Komerční banka	2	1	1	4	2	2	3
ČSOB	3	2	2	1	1	1,8	2
UniCredit Bank	5	3	2	4	2	3,2	5
GE Money Bank	4	4	1	3	1	2,6	4

Poznámka: 1. Informace; 2. Poradenství; 3. Financování; 4. Žádost; 5. Dotační management.

Zdroj: Vlastní hodnocení a zpracování, 2012

5 Závěr

Evropská unie je svým postupným rozšiřováním o nové členské státy nucena řešit rozdíly v životní a ekonomické úrovni mezi chudšími a bohatšími zeměmi. Jejím hlavním současným zájmem je vytváření otevřené, flexibilní a soudržné společnosti s vysokou mírou zaměstnanosti, která zajistí udržitelný růst, inovace a konkurenceschopnost. Regionální politika Evropské unie usiluje o zajištění rovnoměrného hospodářského a společenského rozvoje všech členských států a jejich regionů. Hlavním nástrojem realizace regionální politiky jsou strukturální fondy EU, které rozdělují finanční prostředky určené ke snižování ekonomických a sociálních rozdílů mezi členskými státy a jejich regiony.

Získání dotace ze strukturálních fondů EU klade velké nároky na žadatele o dotaci. Banky a poradenské společnosti z tohoto důvodu nabízejí žadatelům komplexní služby, které jim zvyšují šanci získat dotaci a následně ji i udržet.

Cílem této bakalářské práce bylo posouzení možností předfinancování projektů podnikatelských subjektů prostřednictvím strukturálních fondů EU. Analýza programů bank na podporu financování z fondů EU se ve čtvrté kapitole zaměřila na posouzení pěti nejvýznamnějších dotačních programů bank nabízených na bankovním trhu ČR. Jde o programy České spořitelny, Komerční banky, ČSOB, UniCredit Bank a GE Money Bank.

Pro posouzení dotačních programů byla zvolena sada srovnávacích kritérií, jejichž vyhodnocení se stalo základem pro aplikování bodové metody a metody semaforu.

Nejlépe ohodnoceným dotačním programem se stal program České spořitelny, který dominoval téměř ve všech porovnávaných oblastech a nabízí ze všech posuzovaných programů žadatelům nejširší škálu služeb. Programy ostatních bank nedosahovaly úrovně programu České spořitelny zejména z těchto důvodů:

- užší rozsah poskytovaných informací (ČSOB, UniCredit Bank, GE Money Bank),
- horší dostupnost poradenských služeb (GE Money Bank),
- vypracování žádosti není zahrnuto do programu (KB, UniCredit Bank),
- součástí programu není dotační management (KB, UniCredit Bank).

Analýza jednotlivých dotačních programů ukázala, že programy jsou ve své podstatě **kombinací již existujících bankovních produktů**, především investičních a provozních úvěrů. Existující produkty banky doplňují o další navazující služby pro podporu celého

procesu získání dotace. Hlavní rozdíl jednotlivých programů bank je právě v rozsahu nabízených doplňkových služeb než ve vlastních nástrojích financování.

Financování projektů ze strukturálních fondů EU bude pokračovat i v nadcházejícím programovém období po roce 2013. Pro projekty z prioritních oblastí regionální politiky EU tak bude i nadále otevřena velmi významná možnost financování projektů s využitím evropských dotací. Z tohoto důvodu je pro firemní i neziskový sektor velmi důležité, aby měly na trhu k dispozici kvalitní a ucelené bankovní produkty a služby, které získání dotace výrazným způsobem usnadní a zjednoduší. Pokud budou banky své programy pro financování projektů ze strukturálních fondů EU i nadále rozvíjet, umožní žadatelům získávat větší podíl evropských dotací, což bude přínosem nejen pro ně samotné, ale hlavně pro jednotlivé regiony a v konečném důsledku pro celou Evropskou Unii.

Seznam použité literatury

Knihy:

1. BOHÁČKOVÁ, Ivana a Magdalena HRABÁNKOVÁ. *Strukturální politika Evropské unie*. Praha: C. H. Beck, 2009. 181 s. ISBN 978-80-7400-111-6.
2. DLUHOŠOVÁ, Dana. *Finanční řízení a rozhodování podniku*. 2. vyd. Praha: Ekopress, 2008. 192 s. ISBN 978-80-86929-44-6.
3. HÁJEK, Oldřich a Jiří NOVOSÁK. *Kohezní politika v širších souvislostech*. Žilina: GEORG, 2010. 216 s. ISBN 978-80-89401-19-2.
4. HOLEYŠOVSKÝ, Milan. *Zástavní právo, ručení, bankovní záruka a ostatní zajišťovací prostředky v podnikatelské, bankovní a právní praxi*. 2. vyd. Praha: NEWSLETTER, 1995. 132 s. ISBN 80-9017792-1.
5. KONEČNÝ, Jiří. *Podniková ekonomika*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2010. 134 s. ISBN 978-80-7318-771-2.
6. MAREK, Petr et al. *Studijní průvodce financemi podniku*. 2. vyd. Havlíčkův Brod: Ekopress, 2009. 634 s. ISBN 978-80-86929-49-1.
7. MELUZÍN, Tomáš a Marek ZINECKER. *IPO – Prvotní veřejná nabídka akcií jako zdroj financování rozvoje podniku*. Brno: Computer Press, 2009. 188 s. ISBN 978-80-251-2620-2.
8. NOVOTNÁ, Martina. *Regionální politika EU*. Ostrava: VŠB - Technická univerzita Ostrava, Ekonomická fakulta, 2007. 210 s. ISBN 978-80-248-1413-1.
9. ŠEVČÍK, Pavel et al. *Jak získat peníze od státu, bank a EU aneb receptář podpor, dotací, záruk a úvěrů pro podnikání a investování*. Praha: NEWFINANCES, 2004. 448 s. ISBN 80-903354-1-1.
10. VALACH, Josef et al. *Investiční rozhodování a dlouhodobé financování*. 3. vyd. Praha: Ekopress, 2010. 513 s. ISBN 978-80-86929-71-2.
11. VALACH, Josef et al. *Finanční řízení podniku*. 2. vyd. Havlíčkův Brod: Ekopress, 1999. 324 s. ISBN 80-86119-21-1.
12. VILAMOVÁ, Šárka. *Jak získat finanční zdroje Evropské unie*. Praha: GRADA Publishing, 2004. 196 s. Finanční řízení. ISBN 80-247-0828-0.
13. WAWROSZ, Petr. *Zdroje financování podnikatelské činnosti*. Ostrava: Motloch, 1999. 336 s. ISBN 80-7208-106-3.

14. WOKOUN, René. *Strukturální fondy a obce I*. Praha: ASPI, 2006. 146 s. ISBN 80-7357-138-2.

Elektronické publikace:

15. EVROPSKÁ KOMISE. *Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 ze dne 5. července 2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj a o zrušení nařízení (ES) č. 1783/1999* [online]. Evropská komise, L 210/1, 31. 7. 2006a [14. 1. 2012]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=d486053d-aee9-4fc3-979a-ecb3e5563dbd>.
16. EVROPSKÁ KOMISE. *Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1081/2006 ze dne 5. července 2006 o Evropském sociálním fondu a o zrušení nařízení (ES) č. 1784/1999* [online]. Evropská komise, L 210/12, 31. 7. 2006b [14. 1. 2012]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=d8150c64-e1bc-416e-865e-5e24de759de4>.
17. EVROPSKÁ KOMISE. *Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999* [online]. Evropská komise, L 210/25, 31. 7. 2006c [14. 1. 2012]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=68e85504-93b7-4cc0-85f3-260e5994be05>.
18. EVROPSKÁ KOMISE. *Návrh Nařízení Evropského parlamentu a Rady o společných ustanoveních ohledně Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu, Fondu soudržnosti, Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a Evropského námořního a rybářského fondu, jichž se týká společný strategický rámec, o obecných ustanoveních ohledně Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1083/2006* [online]. Evropská komise, KOM(2011) 615, 2011a [8. 1. 2012]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/regulation/pdf/2014/proposals/regulation/general/general_proposal_cs.pdf.
19. EVROPSKÁ KOMISE. *Politika soudržnosti 2007 - 2013: Poznámky a úřední texty* [online]. Lucembursko: Evropská komise, 2007 [28. 1. 2012]. ISBN 92-79-03801-X. Dostupné z:

- http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/regulation/pdf/2007/publications/guide2007_cs.pdf.
20. EVROPSKÁ KOMISE. *Politika soudržnosti 2014 - 2020: Investice do růstu a zaměstnanosti* [online]. Lucemburk: Evropská komise, 2011b [28. 1. 2012]. ISBN 978-92-79-21486-8. Dostupné z: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/regulation/pdf/2014/proposals/regulation2014_leaflet_cs.pdf.
21. KAPOŠVÁRYOVÁ, Denisa a Eva KREUZBERGOVÁ. *Regionální politika EU* [online]. EU-Media, 30. 3. 2000 [7. 1. 2012]. Dostupné z: <http://www.euractiv.cz/regionalni-rozvoj/analyza/regionln-politika-eu>.
22. KUTSCHERAUER, Alois et al. *Regionální disparity. Disparity v regionálním rozvoji země, jejich pojetí, identifikace a hodnocení* [online]. VŠB-TU Ostrava, 2010 [10. 4. 2012]. Dostupné z: http://disparity.vsb.cz/vysledky/15_zaverecna_%20zprava_2010.pdf.

WWW stránky:

23. CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. Projekt v kostce: Jak připravit a řídit projekt "v kostce". *Centrum pro regionální rozvoj ČR* [online]. 2010 [22. 1. 2012]. Dostupné z: <http://ap3.crr.cz/cs/odkazy/projekt-v-kostce/vytipovani-financnich-zdroju/>.
24. ČESKÁ SPOŘITELNA. Evropská unie. *Česká spořitelna* [online]. 2012 [10. 4. 2012]. Dostupné z: <http://www.csas.cz/banka/nav/o-nas/evropska-unie-d00014285>.
25. ČESKÁ SPOŘITELNA. Profil České spořitelny. *Česká spořitelna* [online]. 2012 [10. 4. 2012]. Dostupné z: <http://www.csas.cz/banka/nav/o-nas/profil-ceske-sporitelny-d00014413>.
26. ČSOB. O společnosti ČSOB. *ČSOB* [online]. 2012a [10. 4. 2012]. Dostupné z: <http://www.csob.cz/cz/Csob/O-CSOB/Profil-CSOB/Stranky/default.aspx>.
27. ČSOB. ČSOB Program na spolufinancování projektů podporovaných z fondů EU. *ČSOB* [online]. 2012b [10. 4. 2012]. Dostupné z: <http://www.csob.cz/cz/Firmy/Municipality-a-neziskove-organizace/Uvery/Stranky/Program-spolufinancovani-projektu-EU.aspx?redir=120405>.
28. EVROPSKÁ KOMISE. Tři hlavní cíle. *Evropská komise* [online]. 2012a [29. 1. 2012]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/regional_policy/how/index_fr.cfm.

29. EVROPSKÁ KOMISE. Fondy. *Evropská komise* [online]. 2012b [29. 1. 2012]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/regional_policy/archive/policy/fonds/pdf/annexe-recto.pdf.
30. GE MONEY. GE Money. *GE Money Bank* [online]. 2012a [10. 4. 2012]. Dostupné z: <http://www.gemoney.cz/ge/cz/1/nase-spolecnosti/spolecnosti/ge-money-bank>.
31. GE MONEY. EU Servis. *GE Money Bank* [online]. 2012b [10. 4. 2012]. Dostupné z: <http://www.gemoney.cz/ge/cz/2/zivnostnici-firmy/eu-servis>.
32. KOMERČNÍ BANKA. Historie společnosti. *Komerční banka* [online]. 2012a [10. 4. 2012]. Dostupné z: <http://www.kb.cz/cs/o-bance/o-nas/historie-spolecnosti.shtml>.
33. KOMERČNÍ BANKA. KB EU POINT – Váš pevný bod ve světě dotací. *Komerční banka* [online]. 2012b [10. 4. 2012]. Dostupné z: <http://www.kb.cz/cs/kb-eu-point/o-kb-eu-point.shtml>.
34. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. Strategie regionálního rozvoje České republiky na roky 2007 - 2013. *Ministerstvo pro místní rozvoj ČR* [online]. 2006 [7. 1. 2012]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/Regionalni-politika/Koncepce-Strategie/Strategie-regionalniho-rozvoje-Ceske-republiky-na>.
35. PENÍZE.CZ. Evropské programy bank: objev roku, nebo marketing? *Partners media, s.r.o.* [online]. 2005 [10. 4. 2012]. Dostupné z: <http://www.penize.cz/urokove-sazby/17103-evropske-programy-bank-objev-roku-nebo-marketing>.
36. REGIONÁLNÍ RADA REGIONU SOUDRŽNOSTI MORAVSKOSLEZSKO. Evropská komise představila rozpočtový výhled pro období 2014 - 2020. *URr Ms* [online]. 2011a [29. 1. 2012]. Dostupné z: <http://www.rr-moravskoslezsko.cz/eu2014/evropska-komise-predstavila-rozpocetovy-vyhled-pro-obdobi>.
37. REGIONÁLNÍ RADA REGIONU SOUDRŽNOSTI MORAVSKOSLEZSKO. Národní rozvojové priority ČR pro období 2014+. *URr Ms* [online]. 2011b [7. 1. 2012]. Dostupné z: <http://www.rr-moravskoslezsko.cz/eu2014/narodni-rozvojove-priority-cr-pro-obdobi-2014>.
38. REGIONÁLNÍ RADA REGIONU SOUDRŽNOSTI MORAVSKOSLEZSKO. Strategie Evropa 2020. *URr Ms* [online]. 2011c [8. 1. 2012]. Dostupné z: <http://www.rr-moravskoslezsko.cz/eu2014/strategie-evropa-2020>.

39. REGIONÁLNÍ RADA REGIONU SOUDRŽNOSTI MORAVSKOSLEZSKO. 5. kohezní zpráva. *URr Ms* [online]. 2011d [8. 1. 2012]. Dostupné z: <http://www.rr-moravskoslezsko.cz/eu2014/5-kohezni-zprava>.
40. UNICREDIT BANK. UniCredit Bank Czech Republic, a.s. *UniCredit Bank* [online]. 2012a [10. 4. 2012]. Dostupné z: <http://www.unicreditbank.cz/cz/o-bance.html>.
41. UNICREDIT BANK. Finanční podpora z Evropské unie pro Vás. *UniCredit Bank* [online]. 2012b [10. 4. 2012]. Dostupné z: <http://www.unicreditbank.cz/cz/firmy/eu-fondy.html>.

Interní materiály:

42. KOMERČNÍ BANKA, a.s. *Instrukce 13-025. Zajišťovací prostředky – principy, diskontování, evidence a účtování*. Praha, 2011. 24 s.
43. KOMERČNÍ BANKA, a.s. *Instrukce 02-040. Podnikatelské a municipální úvěry*. Praha, 2011. 21 s.

Propagační materiály:

44. KOMERČNÍ BANKA, a.s. *Program Ponte II*. 2012.
45. RAVEN EU ADVISORY, a.s. *Využijte fondy EU k rozvoji Vašeho podnikání*. 2007.
46. ČSOB, a.s. *Pomůžeme vám dosáhnout na finance z fondů EU*. 2010.

Seznam zkratek

CF	The Cohesion Fund Fond soudržnosti
CIP	The Community Initiative Programme Program Iniciativy Společenství
CSG	The Community Strategic Guidelines Strategické obecné zásady Společenství
ČS	Česká spořitelna, a.s.
ČSOB	Československá obchodní banka, a.s.
EAFRD	The European Agricultural Fund for Rural Development Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
EAGGF	The European Agricultural Guidance and Guarantee Fund Evropský zemědělský orientační a záruční fond
EBRD	The European Bank for Reconstruction and Development Evropská banka pro obnovu a rozvoj
ECC	Evropské kompetenční centrum UniCredit Bank
EGF	The European Globalization Adjustment Fund Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci
EHP	Evropský hospodářský prostor
EHS	Evropské hospodářské společenství
EIB	The European Investment Bank Evropská investiční banka

EIF	The European Investment Fund Evropský investiční fond
EC	The European Commission Evropská komise
EMFF	The European Maritime and Fisheries Fund Evropský námořní a rybářský fond
ERDF	The European Regional Development Fund Evropský fond regionálního rozvoje
ESF	The European Social Fund Evropský sociální fond
EU	European Union Evropská unie
HDP	Hrubý domácí produkt
HND	Hrubý národní důchod
HSS	Hospodářská a sociální soudržnost
JASPERS	The Joint Assistance in Supporting Projects in European Regions Společná pomoc při podpoře projektů v evropských regionech
JEREMIE	The Joint European Resources for Micro-to-Medium Enterprises Společné evropské zdroje pro mikropodniky a střední podniky
JESSICA	The Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas Společná akce na podporu mikrofinančních institucí v Evropě
KB	Komerční banka, a.s.

NUTS	The Nomenclature Unit of Territorial Statistic Nomenklatura územních statistických jednotek
OP	Operační program
PRIBOR	Prague Interbank Offered Rate Pražská mezibankovní nabídková sazba
SEA	The Single European Act Jednotný evropský akt

Seznam tabulek

Tabulka 2.1: Cíle a fondy regionální politiky EU pro období 2007 - 2013	16
Tabulka 3.1: Klasifikace zdrojů financování	27
Tabulka 4.1: Fáze procesu získání dotace ze strukturálních fondů EU.....	43
Tabulka 4.2: Škála bodového ohodnocení srovnávacích kritérií	60
Tabulka 4.3: Informace – hodnocení srovnávacích kritérií.....	62
Tabulka 4.4: Poradenství – hodnocení srovnávacích kritérií	62
Tabulka 4.5: Financování – hodnocení srovnávacích kritérií	63
Tabulka 4.6: Vypracování žádosti o dotaci – hodnocení srovnávacích kritérií	64
Tabulka 4.7: Dotační management – hodnocení srovnávacích kritérií	64
Tabulka 4.8: Přehled celkového hodnocení za všechny oblasti srovnávacích kritérií	65
Tabulka 4.9: Bodové hodnocení za všechny oblasti srovnávacích kritérií	65
Tabulka 4.10: Relace programů bank k výběrovým hodnotám celkového bodového hodnocení	66
Tabulka 4.11: Průběžné a celkové pořadí programů dle bodové metody	67

Seznam obrázků

Obrázek 3.1: Dotační možnosti podniků.....	39
--	----

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst.3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 10. května 2012

.....
Lenka Kočurová

Seznam příloh

Příloha č. 1: Rozdělení položek podle jednotlivých členských států v letech 2007 - 2013 (v milionech EUR)

Příloha č. 1: Rozdělení položek podle jednotlivých členských států v letech 2007 - 2013 (v milionech EUR)

	Konvergence				Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost	Evropská územní spolupráce	Celkem
	Fond soudržnosti	Konvergence	Phasing-out	Phasing-in			
Belgie			638		1 425	194	2 258
Bulharsko	2 283	4 391				179	6 853
Česká republika	8 819	17 064			419	389	26 692
Dánsko					510	103	613
Německo		11 864	4 215		9 409	851	26 340
Estonsko	1 152	2 252				52	3 456
Irsko				458	293	151	901
Řecko	3 697	9 420	6 458	635		210	20 420
Španělsko	3 543	21 054	1 583	4 955	3 522	559	35 217
Francie		3 191			10 257	872	14 319
Itálie		21 211	430	972	5 353	846	28 812
Kypr	213			399		28	640
Lotyšsko	1 540	2 991				90	4 620
Litva	2 305	4 470				109	6 885
Lucembursko					50	15	65
Maďarsko	8 642	14 248		2 031		386	25 307
Malta	284	556				15	855
Nizozemsko					1 660	247	1 907
Rakousko			177		1 027	257	1 461
Polsko	22 176	44 377				731	67 284
Portugalsko	3 060	17 133	280	448	490	99	21 511
Rumunsko	6 552	12 661				455	19 668
Slovinsko	1 412	2 689				104	4 205
Slovensko	3 899	7 013			449	227	11 588
Finsko				545	1 051	120	1 716
Švédsko					1 626	265	1 891
Spojené království		2 738	174	965	6 014	722	10 613
Meziregionální spolupráce/sítě						445	445
Technická pomoc							868
Celkem	69 577	199 323	13 955	11 408	43 555	8 721	347 410

Zdroj: EVROPSKÁ KOMISE [online], 2012b; vlastní úprava